

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 978 614 582
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE AS
Forretningsadresse: Kirkegårdsveien 45
3616 KONGSBERG

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern: Ja
Konsernregnskap lagt ved: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Vidar Selvig
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 11.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 24.01.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1, 2, 19	14 026 525 000	10 654 472 000
Annen driftsinntekt		667 000	14 873 000
Sum inntekter		14 027 192 000	10 669 344 000
Kostnader			
Varekostnad	3, 19, 20	6 402 956 000	4 309 022 000
Lønnskostnad	4, 5	3 538 470 000	2 985 334 000
Avskrivning og nedskrivning	6	280 858 000	262 040 000
Annen driftskostnad	6, 7, 19	1 628 348 000	1 377 166 000
Sum kostnader		11 850 632 000	8 933 562 000
Driftsresultat		2 176 561 000	1 735 782 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap		170 967 000	191 984 000
Annen renteinntekt		9 940 000	1 566 000
Sum finansinntekter		180 906 000	193 550 000
Annen rentekostnad	9	12 515 000	-28 454 000
Annen finanskostnad	9		
Sum finanskostnader		12 515 000	-28 454 000
Netto finans		168 392 000	222 004 000
Ordinært resultat før skattekostnad		2 344 952 000	1 957 786 000
Skattekostnad på resultat	8	484 244 000	379 286 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		1 860 708 000	1 578 500 000
Årsresultat	15	1 860 708 000	1 578 500 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		1 860 708 000	1 578 500 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Totalresultat		1 860 708 000	1 578 500 000
Overføringer og disponeringer			
Konsernbidrag		-165 562 000	-839 140 000
Avgitt konsernbidrag		2 895 456 000	1 063 323 000
Avsatt til annen egenkapital		-869 186 000	1 354 318 000
Sum overføringer og disponeringer	15	1 860 708 000	1 578 500 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Aktivert utvikling	6	637 732 000	698 272 000
Andre immaterielle eiendeler		175 575 000	13 455 000
Lisensrettigheter og varemerker	6		
Sum immaterielle eiendeler		813 307 000	711 727 000
Varige driftsmidler			
Maskiner, anlegg, driftsløsøre og transportmidler	6	935 361 000	840 952 000
Sum varige driftsmidler		935 361 000	840 952 000
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	9	812 344 000	757 305 000
Investeringer i tilknyttet selskap	10	2 726 834 000	2 726 834 000
Investeringer i aksjer og andeler	10	22 710 000	22 710 000
Andre langsiktige fordringer	19	2 333 000	11 349 000
Sum finansielle anleggsmidler		3 564 221 000	3 518 198 000
Sum anleggsmidler		5 312 888 000	5 070 876 000
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer	11	793 716 000	1 043 034 000
Fordringer			
Kundefordringer	12, 18, 19	3 689 520 000	2 536 292 000
Prosjekter under utførelse	13	5 484 751 000	4 214 959 000
Andre kortsiktige fordringer	3, 12	934 843 000	648 651 000
Konsernfordringer	19	180 949 000	855 766 000
Sum fordringer		10 290 062 000	8 255 667 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		5 305 000	3 954 000
Konsernkontoinnskudd		5 235 500 000	700 867 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		5 240 805 000	704 821 000
Sum omløpsmidler		16 324 583 000	10 003 522 000
SUM EIENDELER		21 637 471 000	15 074 399 000

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Innskutt egenkapital

Aksjekapital		60 000 000	60 000 000
Overkurs		930 000 000	930 000 000
Annen innskutt egenkapital		226 590 000	226 590 000
Sum innskutt egenkapital	15	1 216 590 000	1 216 590 000

Opptjent egenkapital

Annen egenkapital	15	985 779 000	1 874 136 000
Sum opptjent egenkapital		985 779 000	1 874 136 000

Sum egenkapital	15	2 202 368 000	3 090 726 000
------------------------	----	----------------------	----------------------

Gjeld

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelser	5	30 180 000	31 005 000
Utsatt skatt	8	798 306 000	618 490 000
Sum avsetninger for forpliktelser		828 486 000	649 495 000

Annen langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld	19	1 471 000	2 888 000
Sum annen langsiktig gjeld		1 471 000	2 888 000

Sum langsiktig gjeld		829 957 000	652 384 000
-----------------------------	--	--------------------	--------------------

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	19	1 049 137 000	545 348 000
Betalbar skatt	8	206 982 000	223 527 000
Skyldig offentlige avgifter		247 916 000	187 765 000
Kortsiktig konserngjeld	19	2 996 353 000	1 244 632 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Forskudd fra kunder	16, 18	6 627 134 000	2 071 987 000
{\rtf1\ansi\deff0\uc1\ansicpg1252\defstab720{\fonttbl{\f0\fnil\fcha 13 rset		6 451 142 000	5 948 767 000
Annen kortsiktig gjeld	17	1 026 483 000	1 109 263 000
Sum kortsiktig gjeld		18 605 146 000	11 331 290 000
Sum gjeld		19 435 103 000	11 983 673 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		21 637 471 000	15 074 399 000

Admincontrol

List of Signatures Page 1/1

Årsrapport KDA AS 2023.pdf

Name	Method	Signed at
WEUM, RAYMOND	BANKID	2024-03-14 10:36 GMT+01
Lie, Eirik	BANKID	2024-03-14 10:23 GMT+01
Bjørgen, Mette Toft	BANKID	2024-03-12 15:42 GMT+01
Larsen, Rune Sundt	BANKID	2024-03-12 14:47 GMT+01
Håøy, Geir	BANKID	2024-03-12 12:53 GMT+01
Karde, Christian Thraning	BANKID	2024-03-15 11:06 GMT+01
Nilsen, Hege Braathen	BANKID	2024-03-14 13:35 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KONGSBERG

ÅRSRAPPORT FOR 2023

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter

Revisjonsberetning

Kongsberg Defence & Aerospace AS

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KONGSBERG

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Årsberetning 2023

Virksomhetens art og tilholdssted

Kongsberg Defence & Aerospace AS (selskapet/KDA) har hovedkontor i Kongsberg og er et heleid datterselskap av Kongsberg Gruppen ASA. Bedriften utvikler og produserer avansert forsvars- og aerospacemateriell hovedsakelig til det norske Forsvaret og til det internasjonale space- og forsvarsmarkedet.

Hovedforhold

Selskapets driftsinntekter økte betydelig fra 2022 til 2023 med 31,5 % til NOK 14.027 millioner. Samtlige divisjoner hadde vekst i driftsinntektene sammenlignet med året før.

Selskapets ordreinngang var også i 2023 svært høy med NOK 35,2 milliarder mot NOK 18,6 milliarder i 2022. Ordreserven har økt fra NOK 41,9 milliarder ved utgangen av 2022 til NOK 63,1 milliarder ved utgangen av 2023. Ordreinngangen svinger normalt mye grunnet større enkeltkontrakter i enkelte år. De største nye kontraktene i 2023 er ordre på NSM kystartillerisystemer til Polen med en kontraktsverdi på NOK 16 milliarder – den største i selskapets historie; NSM-missiler til Spania med en verdi på NOK 3,6 milliarder; videre NSM-missiler til US Navy, NASAMS luftforsvarssystemer til Litauen; JSM-missiler til Japan og deler til kampflyet F-35. Den sterke ordreserven gir et godt utgangspunkt for fortsatt vekst i driftsinntektene.

Siden KDA i 2022 signerte en ny 5-årig rammeavtale med US Army til en verdi av ca. USD 1,5 milliarder, er flere avrop under rammeavtalen mottatt i 2023 og registrert som ordreinngang. Avtalen dekker nye leveranser, vedlikehold og utvikling til programmet Common Remotely Operated Weapon Stations (CROWS).

Kongsberg Naval Services AS, et selskap eiet felles av Kongsberg Maritime AS and Kongsberg Defence & Aerospace AS, signerte i siste kvartal 2023 en strategisk rammeavtale med Forsvarsmateriell for operasjonell støtte, vedlikehold og mulige levetidsforlengelser for Norges fregatter i Nansen-klassen. Verdien er opp mot NOK 17 milliarder, og ordreinngang for KDA AS vil reflekteres løpende i form av avrop.

Krigen i Ukraina fortsatte gjennom hele året med uforminsket styrke. Nasjoner som Norge, Litauen og USA donerte i 2023 leveranser av luftvernssystemet NASAMS til Ukraina, som bidro til å beskytte folk og infrastruktur mot russiske luftangrep. Norge og Litauen annonserte også nye bestillinger for å erstatte NASAMS-systemer som var donert til Ukraina.

Kongsberg Defence & Aerospace AS har vokst raskt og uavbrutt de siste årene, på bakgrunn av økt ordreinngang fra land som ønsker å styrke sin forsvarsevne. To år med krig i Ukraina har skapt en mer usikker verden. Donasjoner av utstyr og teknologi til Ukraina og økt geopolitisk usikkerhet, har gjort at forsvarsbudsjettene øker i Norge, i Nato-land og blant andre allierte. Veksten forsterker en trend som har

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

vært i et tiår. Den er bredt anlagt og treffer flere av KDA's kjemeprodukter som luftvern, missiler og våpenstasjoner, men også selskapets aktiviteter knyttet til romfart og overvåkningsløsninger.

Driftsforhold

Det har også i 2023 vært høy og økende aktivitet både på utviklings-, leveranse- og markedssiden i selskapet. Driftsinntektene økte fra året før og endte på NOK 14.027 millioner (NOK 10.669 millioner). Driftsinntektene preges av at enkelte divisjoner har prosjekter hvor leveransetakten og derav driftsinntektene varierer over tid. Høyt nivå på ordreinngangen i årene fra 2020 til 2023 har gitt en markant økning i aktivitetsnivået i divisjonene Integrated Defence Systems og Missile Systems i forhold til året før. Det har generelt vært god prosjektgjennomføring i de store prosjektene i selskapet, og disse har i hovedsak fulgt oppsatte planer og vært de viktigste bidragsyterne til resultatet også i 2023.

Driftsresultatet på NOK 2.177 millioner (driftsmargin 15,5 %) i 2023 representerer en betydelig økning fra 2022 hvor driftsresultatet var NOK 1.736 millioner (driftsmargin 16,3 %). Resultatet før skatt er NOK 2.345 millioner i 2023 mot NOK 1.958 millioner året før. Hovedårsakene til økningen er økt volum og god gjennomføring i de store prosjektene.

Divisjon Integrated Defence Systems hadde høy leveransetakt på flere store prosjekter, og en vekst i driftsinntekter på 22 % i 2023 sammenlignet med året før. Divisjonen leverer blant annet luftvernssystemet NASAMS, kampsystemer til ubåter og digitale løsninger til militære kjøretøy. Divisjonen hadde god ordreinngang med bl.a. en andel av kystforsvarskontrakten med Polen på NOK 6,7 milliarder og NASAMS til Litauen NOK 2,3 milliarder. Ved årsskiftet hadde divisjonen en ordresreserve på NOK 18,1 milliarder bestående hovedsakelig av kyst- og luftvernprosjekter samt kampsystemer til nye ubåter til Norge og Tyskland. Divisjonen oppnådde også i 2023 svært god lønnsomhet i sine prosjekter.

Divisjon Missile Systems oppnådde en meget høy vekst i driftsinntektene på 78 % og en ordreinngang på NOK 17,7 milliarder i 2023. Missile Systems signerte flere kontrakter for leveranse av Naval Strike Missile (NSM) i løpet av året, blant annet sin andel av kontrakten om leveranser av kystforsvarssystemer til Polen verdt nær NOK 9,2 milliarder for divisjonen. NSM og Joint Strike Missile (JSM) er nå solgt til eller valgt av totalt 13 nasjoner. NSM og JSM er hovedproduktene i divisjonen. Disse langtrekkende høypresisjonsmissilene er verdensledende med sitt 5. generasjons lav-signatur design. Divisjonen skal levere en ordresreserve verdt over NOK 34 milliarder over de neste årene. For å muliggjøre dette er en ny missilfabrikk under oppføring, med forventet oppstart sommeren 2024.

Divisjon Land Systems leverer fjernstyrte våpenstyringssystemer og kommunikasjonsutstyr. Fra en periode hvor mangel på komponenter knyttet til leveranser av RWS påvirket divisjonen negativt, ble situasjonen bedret gjennom 2023. Driftsinntektene i 2023 var 30 % høyere enn året før. Divisjonens PROTECTOR-våpensystem beskytter personell i kjøretøy, bygninger og fartøy verden over. Høsten 2023 la den amerikanske hæren inn avrop under rammeavtalen til en verdi av NOK 1 milliard, for leveranse av 409 ubemannede CROWS-våpenstasjoner, reservedeler og annen støtte fra fabrikkene i Johnstown i Pennsylvania, USA. KDA har vært leverandør til CROWS-programmet siden 2007 og har siden levert over 14.000 CROWS-systemer og over 21.000 RWS totalt til kunder i 28 land. Divisjonen fikk i 2023 tildelt en stor avtale med det Norske Forsvaret om å utvikle og levere et nytt avansert kommunikasjonsystem, THOR. Divisjonen hadde ved utgangen av 2023 en ordresreserve på NOK 6,4 milliarder.

KDA har gjennom divisjon Aerostructures siden 2008 vært leverandør av flydeler i avansert kompositt og titan til kampflyet F-35. Leveransevolumene har i hovedsak økt hvert år, og fra å produsere noen få delesett de første årene, er programmet nå oppe i full produksjonstakt. Divisjonens driftsinntekter var kun marginalt høyere i 2023 enn året før. Divisjonen har en ordresreserve på NOK 4,4 milliarder som hovedsakelig består av ordre til F-35 programmet, men også flere andre produksjons- og vedlikeholdskontrakter.

Divisjon Space & Surveillance hadde driftsinntekter på i overkant av NOK 0,5 milliard i 2023, en økning på 7 % fra 2022. Divisjonen hadde en ordresreserve på i NOK 0,9 milliard ved inngangen til 2024. KDA er, gjennom divisjonen Space & Surveillance og den 50 % eide virksomheten Kongsberg Satellite Services (KSAT), Nordens største leverandør av utstyr og tjenester til romfartsindustrien. KSAT sine driftsinntekter på nær NOK 1,9 milliarder og ordresreserve på over NOK 5,7 milliarder er ikke inkludert i divisjonens tall da disse innregnes i regnskapene som andel fra tilknyttet selskap.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KDA har flere produktporteføljer som er godt posisjonert mot fremtidige behov og forventet markedsutvikling. Det er stor internasjonal interesse både for selskapets missiler, luftvernsystemer, våpenstyringssystemer og andre kommando- og kontrollsystemer i tillegg til de fjernstyrte våpenstasjonene. Det er samtidig fortsatt høy markedsaktivitet mot flere store programmer i blant annet Europa, USA og Asia. Romfartsvirksomheten i divisjon Space & Surveillance er også godt posisjonert i et økende marked.

Siden 2016 har selskapet vært eier av 49,9 % av Patria Oyj. Patria som også eier 50 % av aksjene i norske Nammo, er Finlands største forsvarsbedrift med hovedvekt på service- og vedlikeholdsoppdrag for det finske forsvaret. Patria har også en betydelig industriell aktivitet med salg både til Finland og til eksportmarkedet. Patria leverte et godt årsresultat også i 2023.

Markedsforhold og rammebetingelser

Selskapet har i samarbeid med det norske Forsvaret og Forsvarets forskningsinstitutt over tid utviklet systemer for Norge som har vist seg konkurransedyktige internasjonalt. Det er av stor betydning for selskapet at dette nasjonale samarbeidet fortsetter. Samarbeidet gir det norske Forsvaret mulighet til å utvikle og ta i bruk teknologi som er spesielt godt egnet for norske forhold, og som samtidig har en kvalitet og kostnad som gjør at den kan vinne frem i internasjonal konkurranse.

Investeringsprosessen i forsvarsprogrammer er omfattende og tidkrevende. Kundene for store forsvarssystemer er myndighetene i de respektive land. Disse kundene vurderer nasjonal sikkerhet og innenlands næringsutvikling som en vesentlig faktor, i tillegg til pris og ytelse ved kjøp av forsvarsmateriell. Nasjonale budsjetter og politiske føringer vil derfor få en sterk innvirkning på om og når eventuelle kontrakter kan inngås med KDA. Markedet er ikke underlagt internasjonale frihandelsavtaler og er mer preget av nasjonal proteksjonisme enn det man ser i de fleste andre næringer. Forutsigbarhet i eksportregelverket for forsvarsmateriell og praktiseringen av dette er derfor en viktig rammebetingelse for KDA.

Det er viktig for norsk forsvarsindustri at norske myndigheter legger vekt på gjenkjøpsavtaler, felles utviklingsavtaler og avtaler som sikrer markedstilgang i forbindelse med kjøp av forsvarsmateriell fra utlandet. Når det norske Forsvaret gjør store investeringer gjennom utenlandske leverandører, utgjør dette ofte vesentlige deler av forsvarsbudsjettet. For å sikre forsvarsleveranser som er godt tilpasset norske forhold og en leve- og konkurransedyktig norsk forsvarsindustri, understrekes viktigheten av norsk deltakelse i slike programmer. Både Regjeringen og Stortinget har understreket betydningen av industriell deltakelse for norsk industri, og at dette er i tråd med internasjonal praksis. Slik deltakelse betyr for KDA også økt aktivitet hos mange av selskapets ca. 1.200 norske underleverandører.

Forutsigbarhet i eksportregelverket for forsvarsmateriell og praktiseringen av dette er også en viktig rammebetingelse for driften. Selskapet vil fortsatt vektlegge partnerskap med store forsvarsleverandører og ytterligere øke fokus på å støtte lokal industri i forretningsområdets markeder. Selskapets posisjon som en attraktiv forsvarsleverandør i det internasjonale markedet vil fortsatt være basert på et nært samarbeid med det norske Forsvaret. Dette samarbeidet er plattformen for å utvikle ledende produkter som er nødvendig for et moderne forsvar.

Bærekraft og ESG

Styret legger vekt på at KDA forplikter seg til å lede an i bærekraftig og etisk forretningsførsel, med en grunnleggende forståelse av ansvarlighet overfor samfunnet, miljøet, og selskapets etiske retningslinjer. Med etablerte mål om å sikre en balansert utvikling mellom økonomiske resultater, verdiskaping, og hensyn til miljømessige, sosiale, og styringsmessige (ESG) faktorer, understrekes engasjementet for en bærekraftig utvikling.

I lys av dette, og for å styrke selskapets fokus og posisjon for å møte skiftende regulatoriske krav, har KDA etablert en intern bærekrafts- og ESG-styringsgruppe. Styringsgruppen vil fungere som en drivkraft for å fremme bærekraftsinitiativer, sikre overholdelse av gjeldende og fremtidige krav, og å støtte KDA's strategiske tilnærming til klimarelaterte finansielle risikoer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Som en integrert del av Kongsberg Gruppen, erkjenner KDA de finansielle risikoene knyttet til klimaendringer og tilpasser seg proaktivt til en lavutslippøkonomi. KDA's tilnærming inkluderer en systematisk identifisering av risikoer og muligheter relatert til klimaendringer, med risikovurderinger som er integrert i selskapets overordnede risikostyring og rapportering, i tråd med anbefalingene fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures.

Videre fokuserer KDA på sirkulærøkonomi, en bærekraftig leverandørkjede, menneskerettigheter og anti-korrupsjon som vesentlige ESG-temaer. I 2023 har KDA, i tråd med selskapets dedikerte arbeid med samfunnsansvar, fortsatt engasjementet med hensyn på anti-korrupsjon og forbedring av rutiner for oppfølging av leverandørnettverket og datterselskapene. Dette omfatter en rekke spørsmål knyttet til samfunnsansvar, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt miljøpåvirkning.

Compliance- og anti-korrupsjonsprogrammet evalueres hvert tredje år for å sikre at selskapets retningslinjer forblir relevante og effektive.

Som en del av selskapets satsing på realfagskompetanse i utdanning, engasjerer KDA seg aktivt for å inspirere elever til å velge realfag. KDA bidrar med ressurser som fremhever relevansen og viktigheten av realfagskompetanse i dagens arbeidsmarked. I tillegg tilbys praktisk erfaring gjennom årlige sommerstudentprogrammer.

Det henvises til Kongsberg Gruppens bærekraftrapport for en nærmere beskrivelse av arbeidet med bærekraft og ESG.

Ytre miljø

Det henvises til Kongsberg Gruppens bærekraftrapport for detaljer knyttet til Ytre miljø.

Arbeidsmiljø, personal og organisasjon

Antall ansatte økte med 310 i 2023 til totalt 3.196 pr 31.12.2023. Det er totalt sysselsatt 3.146 årsverk ved utgangen av 2023 mot 2.829 ved utgangen av 2022.

Sykefraværet i 2023 var 4,2 %, ned fra 4,5 % i 2022. KDA AS hadde ca. 5.000 færre sykefraværskdager i 2023 sammenlignet med 2022. Det er fremdeles avdelinger i selskapet som opplever relativt høyt sykefravær, og fokus fremover vil være å støtte lederne i arbeidet med å redusere sykefraværet.

I løpet av 2023 ble det registrert 1.111 HMS-observasjoner og hendelser i selskapet. Fire av hendelsene ble klassifisert som høyrisikohendelser, 5 hendelser medførte sykefravær, 3 hendelser medførte behov for legebehandling men uten sykefravær og 50 hendelser ble definert som mindre hendelser uten behov for medisinsk behandling. Det ble i tillegg registrert 51 nesterulykker i 2023. Etter innføring av et nytt digitalt rapporteringssystem, Synergi, ser KDA en økning i innrapporterte observasjoner. Disse observasjonene gir informasjon til forbedringer innen HMS som gjør KDA i stand til å jobbe med en proaktiv HMS kultur.

Medarbeiderundersøkelser viser at arbeidsmiljøet oppfattes som godt, og det arbeides kontinuerlig med arbeidsmiljømessige tiltak. Arbeidet med kompetansekartlegging og kompetanseutvikling har fortsatt i 2023.

En viktig forutsetning for å lykkes langsiktig er at medarbeidernes kompetanse forvaltes på en god måte. Det er et mål å utvikle og øke mangfoldet i selskapet, slik at ulik erfaring, kultur, utdanning og tenkemåte er representert. Dette bidrar til å øke evnen til fornyelse og bedre beslutninger. Selskapet arbeider for å øke utvekslingen av kunnskap og medarbeidere mellom selskapene innad i konsernet. Gode arbeidsprosesser og utviklingsmuligheter er viktige virkemidler for å rekruttere og beholde gode medarbeidere. Selskapet legger stor vekt på kompetanseutvikling, og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle og koordinere opplærings tiltak. En egen opplæringsavdeling i selskapet er etablert. Selskapet investerer i ledelsesutvikling. Høy kompetanse og kapasitet hos lederne i selskapet er en av de mest sentrale elementer i realiseringen av selskapets og konsernets strategi.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner gjennom de etablerte samarbeids- og representasjonsordningene er godt, og gir verdifulle bidrag til å møte selskapets utfordringer på en konstruktiv måte.

Styreansvarsforsikring

Kongsberg Gruppen ASA har en styreansvarsforsikring gjeldende for konsernets styremedlemmer, konsernsjef og ledende ansatte. Styreansvarsforsikringen dekker rettslige finansielle krav som rettes mot styret eller ledelse basert på handlinger i styreverv eller ledelse. Forsikringen er gjeldende for morselskapet og alle datterselskaper hvor Kongsberg Gruppen har eierandel på mer enn 50 prosent.

Mangfold, likestilling og diskriminering

Selskapet har en personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter samt hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, livssyn og kjønn. Videre har selskapet som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn, og tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering.

Ved utgangen av 2023 var 24,8 % av de ansatte kvinner, mot 24,6 % i 2022. Av rekrutterte nye medarbeidere i 2023 var 25,9 % kvinner. Det er to kvinnelige styremedlemmer og tre kvinnelige varamedlemmer i selskapets styre. Arbeidet med å fremme likestilling fortsatte i 2023. Styret vurderer at selskapet er i god overensstemmelse med gjeldende regelverk på området.

KDA AS har redegjøringsplikt for arbeidet med likestilling og diskriminering iht Likestilling og -diskrimineringslovens § 26a. Det henvises til en egen redegjørelse utarbeidet for regnskapsåret 2023 som vil bli tilgjengeliggjort på Kongsberg Gruppens hjemmeside, www.kongsberg.com.

Teknologi, forskning og utvikling

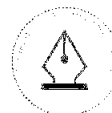
En betydelig andel av selskapets verdiskaping består i utvikling av høyteknologiske løsninger til det nasjonale og internasjonale markedet. Høy kompetanse og deling av kunnskap innad i konsernet er viktige forutsetninger for konkurranseevnen. Selskapet satser kontinuerlig på produktutvikling, både egenfinansiert og gjennom kundefinansierte programmer. Total egenfinansiert produktutvikling, kostnadsført og aktivert, utgjør 1,6 % av driftsinntektene i 2023. I tillegg kommer betydelig kundefinansiert utvikling som inngår i selskapets driftsinntekter.

Risiko

Operasjonell risiko er for selskapet i hovedsak knyttet til gjennomføring av prosjekter med høy teknisk kompleksitet, hvor gjennomføringsevne og produktkvalitet er avgjørende. Gjennomføring av kompliserte tekniske prosjekter er en del av selskapets kjernekompetanse. Historisk har gjennomføringsevnen og kvaliteten på produktene vært tilfredsstillende. Kvalitet og leveransedyktighet er sentrale mål for selskapet.

Forretningsmessig risiko er primært knyttet til markedsforhold, konkurrenter og andre rammebetingelser i de markedene selskapet opererer i. Innen forsvarssegmentet kan lang innsalgstid og store enkeltprosjekter føre til svingninger i virksomheten. Forsvarets utvikling av egne løsninger i samarbeid med norsk industri har stor betydning for fortsatt vekst og lønnsomhet på lang sikt.

Som et høyteknologisk selskap er KDA, i likhet med resten av konsernet, konstant eksponert for trusler knyttet til datasikkerhet, og selskapet er under konstant press fra ulike eksterne aktører. I hovedsak er man utsatt for datavirusangrep, forsøk på "hacking", sosial manipulering og svindelforsøk. Det er generelt forhøyet risiko knyttet til datakriminalitet som øker faren for at uvedkommende skal kunne ta seg inn i bedriftens datanettverk for å tilegne seg informasjon. Selskapet jobber systematisk med beskyttelse av selskapets data gjennom verddivurderinger og tilhørende sikringstiltak for informasjon i datanettverkene,

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

hvorpå det er etablert et utstrakt samarbeid med nasjonale sikkerhetsmyndigheter. Likeledes jobber selskapet systematisk med å beskytte immaterielle eiendeler som patenter og produktrettigheter.

Finansiell risiko er hovedsakelig knyttet til valutakurssvingninger og finansieringsevne. Selskapets konkurransevne påvirkes i stor grad av den norske kronens verdi i forhold til andre valutaer, spesielt mot USD og EUR. Denne risikoen er nært koblet til de operasjonelle aktivitetene i selskapet. Selskapets policy er å sikre fremtidige netto valutainntekter gjennom terminkontrakter.

Risiko relatert til manglende etterlevelse av ikke-finansielle forhold

Kongsberg Gruppen har etablert et regelverk og oppfølgingssystem for håndtering av risiko relatert til ikke-finansielle forhold som anti-korrupsjon, konkurranseregulering, helse, miljø og sikkerhet. Konsernets Compliance Officer har hovedansvar for å videreutvikle etterlevelsens- og rapporteringssystemer og oppfølging av disse.

Selskapet følger konsernets compliance-system. Dette skal sikre overholdelse av relevante regler og reguleringer, konsernets forretningssetiske retningslinjer og konsernets styringsdokumenter. Styret i Kongsberg Gruppen har det overordnede ansvaret for at konsernet har et godt compliance-system. Ansvaret for opplæring og trening samt daglig overholdelse av lover, retningslinjer og styringsdokumenter ligger i linjeledelsen.

Kongsberg Gruppen har nulltoleranse for korrupsjon, og høye etiske standarder er en integrert del av forretningsvirksomheten. Kongsberg Gruppen har over flere år bygget opp og videreutviklet compliance-regler og funksjoner på konsernnivå og i forretningsområdene. Dagens anti-korrupsjonssystem vurderes til å være på et godt internasjonalt nivå, og har også blitt vurdert av eksterne parter til å utgjøre et grundig og solid system.

Kongsberg Gruppens virksomhet er internasjonal med leveranse av høyteknologiske systemer og løsninger i hovedsak til kunder innen offshoremarkedet, handelsflåte og forsvar. Markedsrisikoen vil derfor kunne variere noe innen disse ulike segmentene. Stor internasjonal tilstedeværelse og global avhengighet gjør konsernet sårbare for forhold som påvirker internasjonal handel og verdensøkonomien generelt.

Selskapets forventede aktivitet fremover tilsier at tilgang på riktig kompetanse og nok ressurser kan bli en kritisk suksessfaktor. Selskapet har et aktivt rekrutteringsprogram og har intensivert rekrutteringsarbeidet gjennom 2023. Som følge av veksten i selskapet var antall nyansettelser i 2023 på et rekordhøyt nivå.

Redegjørelse for årsregnskapet

2023 ble igjen et år med betydelig økt aktivitet for selskapet. Driftsinntektene økte med 31,5 % til NOK 14.027 millioner (NOK 10.669 millioner). Driftsresultatet økte også i 2023 sammenliknet med 2022 og endte på NOK 2.177 millioner (NOK 1.736 millioner). Dette ga en driftsmargin på 15,5 % (16,3 %). Totalkapitalen i selskapet utgjorde ved utgangen av 2022 NOK 21.637 millioner (NOK 15.074 millioner). Balanseført egenkapital pr. 31.12.2022 er NOK 2.202 millioner (NOK 3.091 millioner), tilsvarende 10,2 %.

Bedriftens kortsiktige gjeld var pr. 31.12.2023 bokført til NOK 18.605 millioner, mens omløpsmidlene utgjorde NOK 16.325 millioner. Av kortsiktig gjeld utgjør kundeforskudd NOK 6.627 millioner.

Kontantstrømmen var NOK 5.462 millioner fra operasjonelle aktiviteter, NOK -522 millioner fra investeringsaktiviteter og NOK -404 millioner fra finansieringsaktiviteter. Samlet beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.2023 var NOK 5.241 millioner og inkluderer innestående i konsernkontoordningen.

Avviket mellom driftsresultatet på NOK 2.177 millioner og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på NOK 5.462 millioner skyldes i hovedsak avskrivninger på driftsmidler og endring i tidsavgrensninger knyttet til prosjektrelaterte poster, herunder rullerte terminkontrakter, kundeforskudd, varelager og fordringer og gjeld mot konsernselskaper.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Årsresultat og disponeringer

Selskapet hadde i 2023 et årsresultat på NOK 1.861 millioner. Styret foreslår følgende disponeringer:

Avgitt konsernbidrag	NOK 2.895 millioner
Mottatt konsernbidrag	NOK -165 millioner
Overført til annen egenkapital	NOK -869 millioner
Sum disponert	NOK 1.861 millioner

Utsikter for 2024

KDA har hatt en kontinuerlig vekst de siste årene og har økt ordreresserven fra NOK 41,9 milliarder i 2022 til NOK 63,1 milliarder i 2023. Av ordreinngangen på NOK 35,2 milliarder i 2023 utgjorde over NOK 17 milliarder ordre på missiler, et område hvor det forventes fortsatt høy vekst fremover, og hvor selskapet for tiden investerer betydelig i utvidet produksjonskapasitet med ferdigstilling i 2024.

Det urolige verdensbildet, inklusive potensielle utfordringer rundt tilgjengelighet og logistikk for enkelte komponenter, er faktorer som generelt påvirker både etterspørsel og leveranstider. Lønnsomheten i KDA's prosjekter varierer mellom ulike produktgrupper og ulike geografier. Sammensetningen av leveranseprosjektene er derfor en viktig driver for lønnsomheten i selskapet. KDA har en svært høy ordreresserve ved inngangen til 2024, og lønnsomheten ventes å holde seg på et godt nivå i 2024.

Markedsaktiviteten i KDA er på et historisk høyt nivå og grunnlaget for fortsatt vekst på kort og mellomlang sikt er meget godt.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for dette ligger fremtidige resultatprognoser og selskapets langsiktige strategiske planer. Selskapet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2023 etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og at opplysninger i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står overfor.

Kongsberg, 08. mars 2024

<hr/> <p>Geir Håøy Styrets leder</p>	<hr/> <p>Mette Toft Bjørgen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Christian Thraning Karde Styremedlem</p>
<hr/> <p>Rune Sundt Larsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Hege Braathen Nilsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Raymond Weum Styremedlem</p>
<hr/> <p>Eirik Lie Administrerende direktør</p>		

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Resultatregnskap 01.01. - 31.12.

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1, 2, 3	14 026 525	10 654 472
Annen driftsinntekt		667	14 873
Sum driftsinntekter		<u>14 027 192</u>	<u>10 669 344</u>
Driftskostnader			
Varekostnad	3, 4, 20	6 402 956	4 309 022
Lønnskostnader	5, 6	3 538 470	2 985 334
Avskrivning og nedskrivning	7	280 858	262 040
Andre driftskostnader	3, 7, 8	<u>1 628 348</u>	<u>1 377 166</u>
Sum driftskostnader		<u>11 850 632</u>	<u>8 933 563</u>
DRIFTSRESULTAT		2 176 561	1 735 782
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på andre investeringer		170 967	191 984
Annen rente -og finansinntekt		9 940	1 566
Annen rente -og finanskostnad	10	<u>12 515</u>	<u>-28 454</u>
Netto finansposter		<u>168 392</u>	<u>222 004</u>
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		2 344 952	1 957 786
Skattekostnad ordinært resultat	9	<u>484 244</u>	<u>379 286</u>
ÅRSRESULTAT	16	<u>1 860 708</u>	<u>1 578 500</u>
DISPONERING AV ÅRSRESULTAT			
Avgitt konsernbidrag		2 895 456	1 063 323
Mottatt konsernbidrag		-165 562	-839 140
Overført fra/til annen egenkapital		<u>-869 186</u>	<u>1 354 318</u>
Sum disponert	16	<u>1 860 708</u>	<u>1 578 500</u>

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Balanse pr. 31. desember

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Aktivert utvikling	7	637 732	698 272
Andre immaterielle eiendeler	7	175 575	13 455
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<u>813 307</u>	<u>711 727</u>
Varige driftsmidler			
Maskiner, anlegg, driftsløsøre og transportmidler	7	935 361	840 952
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<u>935 361</u>	<u>840 952</u>
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	10	812 344	757 305
Investeringer i tilknyttet selskap	11	2 726 834	2 726 834
Investeringer i andre aksjer	11	22 710	22 710
Andre langsiktige fordringer	3	2 333	11 349
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<u>3 564 221</u>	<u>3 518 198</u>
SUM ANLEGGSMIDLER		<u>5 312 888</u>	<u>5 070 876</u>
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning	12	793 716	1 043 034
Fordringer			
Kundefordringer	3, 13, 19	3 689 520	2 536 292
Prosjekter under utførelse	14	5 484 751	4 214 959
Fordringer på konsernselskap	3	180 949	855 766
Andre fordringer	4, 13	934 843	648 651
<i>Sum fordringer</i>		<u>10 290 062</u>	<u>8 255 667</u>
Likvide midler			
Bankinnskudd, kontanter og lignende		5 305	3 954
Konsernkontoinnskudd		5 235 500	700 867
<i>Sum likvide midler</i>	15	<u>5 240 805</u>	<u>704 821</u>
SUM OMLØPSMIDLER		<u>16 324 583</u>	<u>10 003 522</u>
SUM EIENDELER		<u>21 637 471</u>	<u>15 074 399</u>

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Balanse pr. 31. desember

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital		60 000	60 000
Overkurs		930 000	930 000
Annen innskutt egenkapital		226 590	226 590
<i>Sum innskutt egenkapital</i>	16	<u>1 216 590</u>	<u>1 216 590</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	16	985 778	1 874 136
SUM EGENKAPITAL	16	<u>2 202 368</u>	<u>3 090 726</u>
GJELD			
Avsetninger for forpliktelser			
Utsatt skatt	9	798 306	618 490
Pensjonsforpliktelser	6	30 180	31 005
<i>Sum avsetning for forpliktelser</i>		<u>828 486</u>	<u>649 495</u>
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	3	1 471	2 888
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<u>1 471</u>	<u>2 888</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		905 798	474 073
Leverandørgjeld til konsernselskaper	3	143 339	71 276
Skyldige offentlige avgifter		247 916	187 765
Betalbar skatt	9	206 982	223 527
Forskudd fra kunder	17, 19	6 627 134	2 071 987
Prosjekter under utførelse, forpliktelse	14	6 451 142	5 948 767
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	3	2 996 353	1 244 632
Annen kortsiktig gjeld	18	1 026 483	1 109 263
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<u>18 605 146</u>	<u>11 331 290</u>
SUM GJELD		<u>19 435 103</u>	<u>11 983 673</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>21 637 471</u>	<u>15 074 399</u>

Kongsberg, 8. mars 2024

<hr/> <p>Geir Håøy Styrets leder</p>	<hr/> <p>Christian Thraning Karde Styremedlem</p>	<hr/> <p>Rune Sundt Larsen Styremedlem</p>
<hr/> <p>Hege Braathen Nilsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Raymond Weum Styremedlem</p>	<hr/> <p>Mette Toft Bjørgen Styremedlem</p>
<hr/> <p>Eirik Lie Administrerende direktør</p>		

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	2 344 952	1 957 786
Periodens betalte skatt	- 225 054	- 78 449
Avskrivninger og nedskrivninger	280 858	262 040
Reversering av tidligere nedskrivning	-	- 38 578
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensj.ordn.	- 25 404	- 61 002
Endring i varelager	249 318	- 310 732
Endring i fordringer og gjeld konsernselskaper	81 079	- 6 892
Endring i kundefordringer og prosjekter i arbeid	- 2 423 020	- 1 804 005
Endring i forskudd fra kunder	5 057 522	972 614
Endring i leverandørgjeld	431 725	- 172 756
Endring i forskudd fra leverandører	- 123 767	61 269
Endring i rullerte terminkontrakter	- 159 739	- 77 988
Endring i andre tidsavgrensingsposter	- 26 400	46 113
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 462 070	749 420
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og imm. eiendeler	- 476 848	- 434 852
Inn- og utbetaling ved lån fra samarbeidende selskaper og ansatte	10 255	4 876
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andre investeringer	- 55 039	- 592 086
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 521 632	- 1 022 062
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av annen gjeld	- 1 417	- 27 592
Innbetalinger av konsernbidrag	839 140	163 558
Utbetalinger av konsernbidrag	- 1 242 177	- 2 261 999
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	- 404 454	- 2 126 033
Netto kontantstrøm for perioden	4 535 984	- 2 398 675
Beholdning av kontanter, bankinnskudd og konsernkontoinnskudd pr 01.01.	704 821	3 103 497
Beholdning av kontanter, bankinnskudd og konsernkontoinnskudd pr 31.12.	5 240 805	704 821

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens alminnelige regler og god regnskapsskikk i Norge.

Kongsberg Defence & Aerospace AS er et heleid datterselskap av Kongsberg Gruppen ASA og inngår i konsernregnskapet til Kongsberg Gruppen ASA. Kongsberg Gruppen ASAs forretningsadresse er Kirkegårdsveien 45, postboks 1000, 3601 Kongsberg. I henhold til regnskapsloven § 3-7 er det ikke utarbeidet konsernregnskap for underkonsernet Kongsberg Defence & Aerospace AS og dets datterselskaper. Fullstendig konsernregnskap for år 2023 kan mottas ved henvendelse til Kongsberg Gruppen eller hentes fra Kongsberg Gruppens internettside: www.kongsberg.com.

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet.

Bruk av estimater

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er det brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i henhold til god regnskapsskikk. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Inntektsføringsprinsipper

Opparbeidet verdi på kontrakter under utførelse inngår i driftsinntekter. Disse kontraktene er definert som tilvirkningskontrakter og inntektsføringen baseres i stor grad på fremdrift i prosjektene basert på løpende avregning. Opparbeidet verdi fastsettes som påløpte tilvirkningskostnader med tillegg av opptjent kontraktsfortjeneste («cost-to-cost»). I noen tilfeller brukes det tilnærminger til «cost-to-cost», for eksempel totalt påløpte timer i forhold til forventet antall timer totalt.

Balanseført verdi av kundekontrakter presenteres i balansen basert på en vurdering av den enkelte kundekontrakts finansielle status. Klassifiseringen gjøres kontrakt for kontrakt med mindre det foreligger en avtale om motregning. I så fall kan de aktuelle kontraktene ses i sammenheng. For hver enkelt kundekontrakt nettes samtlige balanseposter, med unntak av kundefordringer (presenteres på linjen «Fordringer»), mot hverandre slik at nettoeksponeringen på den enkelte kundekontrakt i regnskapet presenteres på en linje i balansen. Den enkelte kundekontrakt presenteres da enten som «Prosjekter under utførelse» eller «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Dersom kontraktsfortjenesten ikke kan estimeres med rimelig grad av sikkerhet, inntektsføres prosjektet uten fortjeneste, inntil pålitelige estimater foreligger. Inntektsført opptjent kontraktsfortjeneste klassifiseres som «Prosjekter under utførelse» i balansen. Fastsettelse av opptjent kontraktsfortjeneste på prosjekter vil kunne innebære en rekke vurderinger. Disse vurderingene foretas av prosjektledelsen etter beste skjønn. Vurderingenes omfang og kompleksitet innebærer imidlertid at de faktiske prosjekterresultatene vil kunne avvike fra de vurderingene som er foretatt ved tidligere års regnskapsavslutning.

Når en kundekontrakt forventes å gi tap, kostnadsføres hele tapet umiddelbart. En kundekontrakt forventes å gi tap når forventede kostnader overstiger forventede inntekter i kontrakten. Netto avsatt til tapskontrakter er klassifisert i balansen under «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Ordinære leveranser som ikke klassifiseres som tilvirkningskontrakt inntektsføres i takt med leveranse, og leveranse anses gjennomført på det tidspunkt kunde overtar det vesentligste av risiko og fordeler knyttet til leveransen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet. Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres til reduksjon av kostpris eller direkte mot egenkapitalen, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Valuta

Selskapet har en stor andel av sine inntekter knyttet til eksportkontrakter, med en relativt liten andel innkjøp i samme valuta, og har slik sett en betydelig valutaeksponering. Selskapet identifiserer eksponeringen for den enkelte kontrakt, mens den sentraliserte finansfunksjonen formidler instrumenter som reduserer valutarisikoen. Selskapet har som policy å sikre alle kontraktsfestede valutastrømmer (virkelig verdi sikringer). I henhold til policy sikres også en andel av forventet ordreinngang (kontantstrømsikringer). Konsernets valutapolicy vurderes årlig og legges fram for styret til godkjenning. Sikringsinstrumentene som benyttes er i hovedsak terminkontrakter. Opsjoner benyttes i liten grad. I tillegg benyttes valutakonti i konsernkontosystemene til sikring av mindre beløp med korte løpetider. I tillegg til finansielle instrumenter gjøres det operasjonelle tiltak, som for eksempel å sørge for kostnader i samme valuta som salgskontrakten, for å redusere valutaeksponeringen.

Sikrede kontrakter regnskapsføres til terminkurs. For ikke-sikrede kontrakter skjer regnskapsføringen til løpende kurs. Pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til valutakurs på balansedagen. Valutagevinst/-tap tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som driftsposter.

Eventuelle valutakursdifferanser knyttet til kontrakter vises som en del av salgsinntektene (agio) eller varekostnad (disagio). Effekten av rullering på sikringer balanseføres som kortsiktig gjeld eller fordring, og reverseres når sikringen forfaller.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lever er til stede.

Omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster knyttet til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Immaterielle eiendeler

Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter balanseføres dersom utviklingsaktiviteten tilfredsstillende kravene til balanseføring. Balanseføring forutsetter at man kan identifisere den immaterielle eiendel som søkes utviklet og demonstrert at det er sannsynlig at utviklingsarbeidet vil være vellykket, samt at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til den immaterielle eiendelen vil tilflyte foretaket. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Goodwill som oppstår ved virksomhetskjøp balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid.

Dersom kriteriene er oppfylt, vil utgifter som balanseføres inkludere materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Balanseførte utviklingskostnader føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Vurdering av oppfyllelse av kriteriene for balanseføring av utviklingskostnader skjer i takt med fremdriften i pågående utviklingsprosjekter.

Leieavtaler

Leieavtaler klassifiseres enten som finansielle eller operasjonelle leieavtaler. Som finansielle leieavtaler klassifiseres leieavtaler som i det vesentligste overfører all risiko og avkastning som er forbundet med en eiendel. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalinger i henhold til en operasjonell leieavtale innregnes som kostnad over leieperioden.

Datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskap og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifallet skyldes årsaker som ikke kan forventes å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er tilstede. Datterselskaper er investeringer i enheter hvor eierandelen overstiger 50 % og selskapet har bestemmende innflytelse og kontroll. Tilknyttede selskaper er enheter hvor selskapet har eierandel mellom 20 % og 50 %, med betydelig, men ikke bestemmende innflytelse over den finansielle og operasjonelle styringen.

Varer

Varer er definert som beholdninger av råvarer, varer i arbeid og ferdigvarer som ikke er tilknyttet spesifikke kundekontrakter. Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi. Netto salgsverdi er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader ved å bringe varene til nåværende plassering og tilordnes etter metoden for veid gjennomsnitt. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Ved vareuttak i forbindelse med arbeid med prosjekter under utførelse flyttes varebeholdningen over til «Prosjekter under utførelse» eller «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Pensjoner

Den innskuddsbaserte pensjonsordningen dekkes inn gjennom forsikringsselskap, og kostnadene for ordningen bokføres i takt med betalingene.

I den ytelsesbaserte ordningen er netto pensjonsforpliktelsene beregnet av aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsformel. En lineær opptjeningsformel fordeler opptjeningen av fremtidige pensjonsytelser lineært over opptjeningstiden, og betrakter opptjente pensjonsrettigheter til de ansatte i løpet av en periode som årets pensjonskostnad.

I henhold til NRS 6A har selskapet valgt å anvende IAS 19 og bokfører estimatavvik mot egenkapitalen.

Beregningen av aktuar er basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Påløpt arbeidsgiveravgift er inkludert i netto pensjonsforpliktelse. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner og endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) bokføres mot egenkapitalen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 1 Salgsinntekter

Geografisk fordeling	2023	2022
Norge	3 087 148	2 183 909
Europa	3 917 671	2 359 875
Nord-Amerika	5 615 667	4 812 029
Sør-Amerika	32 826	6 777
Asia	443 651	543 103
Afrika	4 293	29 090
Oceania	925 269	719 689
Sum	14 026 525	10 654 472

Salgsinntektene er knyttet til virksomhet innen utvikling og produksjon av forsvars- og aerospacematerieil, samt salg av mekaniske komponenter.

Inntekt pr. virksomhetsområde	2023	2022
Missile Systems	3 950 016	2 218 862
Integrated Defence Systems	5 791 127	4 756 439
Space & Surveillance	527 974	491 257
Aerostructures	1 700 048	1 693 486
Land Systems	2 972 550	2 293 293
Annet	30 394	24 197
Elimineringer*	- 945 585	- 823 061
Sum	14 026 525	10 654 472

* Elimineringer er knyttet til intern omsetning mellom virksomhetsområdene.

Note 2 Langsiktige tilvirkningskontrakter

Pågående langsiktige tilvirkningskontrakter pr 31.12.2023 fordelt på divisjoner:

Divisjoner	Samlet ordre	Driftsinntekter 2023	Driftsinntekter akkumulert	Restordre
Missile Systems	43 246 620	3 906 824	12 057 241	31 189 379
Integrated Defence Systems	33 284 681	5 145 844	18 138 276	15 146 405
Space & Surveillance	2 547 816	415 386	1 754 483	793 333
Aerostructures	7 099 176	1 156 369	3 763 451	3 335 726
Land Systems	12 064 754	1 436 434	8 665 592	3 399 162
Sum	98 243 048	12 060 857	44 379 043	53 864 004

Akkumulerte kostnader på overnevnte tilvirkningskontrakter beløper seg til TNOK 31.228.416.

Pågående langsiktige tilvirkningskontrakter pr 31.12.2022: fordelt på divisjoner:

Divisjoner	Samlet ordre	Driftsinntekter 2022	Driftsinntekter akkumulert	Restordre
Missile Systems	30 222 517	2 184 224	9 182 673	21 039 844
Integrated Defence Systems	24 628 324	4 065 606	13 678 879	10 949 445
Space & Surveillance	1 960 640	355 067	1 259 580	701 060
Aerostructures	7 698 901	866 101	3 735 606	3 963 295
Land Systems	9 158 265	1 302 505	7 334 997	1 823 268
Sum	73 668 647	8 773 504	35 191 734	38 476 913

Sammenligningstallene for 2022 er omarbeidet til å samsvare med kategoriseringen pr 31.12.2023.

Akkumulerte kostnader på overnevnte tilvirkningskontrakter beløper seg til TNOK 26.431.063.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 3 Transaksjoner med nærstående parter

Selskapet har foretatt flere forskjellige transaksjoner med nærstående selskaper. Alle transaksjoner er foretatt som del av den ordinære virksomheten og til priser fastsatt etter armlengdes avstand-prinsippet.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt er som følger (beløp eksklusiv mva):

Transaksjoner med nærstående selskaper	Kjøp av tjenester	Salg av	
		varer/tjenester	Leie av eiendom
100 % eide datterselskaper	367 644	0	0
Selskaper i Kongsberg Gruppen ASA	268 584	261 118	337 055
Staten og statlige selskaper	19 432	1 693 094	0

Balansen inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående selskaper:

	2023	2022
Kundefordringer	247 188	128 917
Leverandørgjeld	78 215	71 002
Andre langsiktige fordringer	2 333	11 349
Fordringer på konsernselskap (konsernbidrag)	165 562	639 140
Øvrig langsiktig gjeld	1 471	2 888
Kortsiktig gjeld til konsernselskap (konsernbidrag)	2 986 562	1 242 177

Note 4 Valutasikring

Kongsberg Defence & Aerospace AS har en sikringsstrategi som sikrer alle kontraktsfestede valutastrømmer slik at valutaendringer ikke fullt ut vil påvirke lønnsomheten i inngåtte kontrakter.

Valuta	Forfall	Netto sikret	Bokført verdi	Virkelig verdi
AUD	2023-2026	2 269	-3 072	-1 482
CAD	2023-2027	-19 659	-8 653	6 980
CHF	2023	1 059	2 819	-621
DKK	2023-2027	47 198	974	-1 242
EUR	2023-2026	-589 990	-72 766	183 936
GBP	2023-2027	-57 574	-41 786	15 526
JPY	2023	188 576	93	1 340 694
KWD	2023	-100	-327	-60
PLN	2023-2028	-215 157	-9 653	-35 922
SEK	2023	15 535	191	163
USD	2023-2028	-633 170	-331 451	-320 805
HUF	2023	-172 658	-975	-12
Sum			-464 607	

Virkelig verdi beregnes som forskjellen mellom spotkurs pr. 31.12. og terminkurs på valutakontrakten multiplisert med pålydende.

Bokført valutaresultat i 2023 består av netto kostnad på TNOK 15.528 og vises under varekostnader i resultatregnskapet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 5 Lønnskostnad

	2023	2022
Lønn	2 741 867	2 339 757
Arbeidsgiveravgift	451 490	367 347
Pensjonskostnader ekskl. arbeidsgiveravgift	205 749	170 449
Andre ytelser	139 135	107 781
Sum	3 538 242	2 985 334
<i>Antall årsverk</i>		
Antall årsverk sysselsatt	3 146	2 829
Antall ansatte	3 196	2 866
	2023	2022
Lønn til administrerende direktør		
Grunnlønn 1)	3 663	3 498
<i>Fast godtgjørelse</i>		
Lønn utbetalt 2)	3 822	3 635
Andre fordeler 3)	289	402
Utbetalt pensjonskompensasjon 4)	81	79
Årets pensjonsoppløsing 5)	253	-53
Sum fast godtgjørelse	4 445	4 063
<i>Variabel godtgjørelse</i>		
Opptjent LTI 6)	819	734
Opptjent STI 7)	1 504	1 667
Sum variabel godtgjørelse	2 323	2 401
Samlet godtgjørelse 8)	6 768	6 464
Andel fast godtgjørelse	66 %	63 %
Andel variabel godtgjørelse	34 %	37 %
Aksjer tilknyttet LTC-ordningen	1 130	1 550
Totalt antall aksjer inkl. LTI per 31.12.	17 076	15 772

1) Grunnlønn per 31.12., eller pr dato for fratredelse i konsernledelsen.

2) Utbetalt lønn i perioden, inkludert feriepenger.

3) Beløpet inneholder fordeler som kommunikasjon, bilordning, skattepliktig del av forsikringer, kostnadsført rabatt ifm. KONGSBERGS aksjeprogram, samt andre trekkpliktige ytelser.

4) Utbetalt pensjonskompensasjon for overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon per 01.01.2008.

5) Beløpet inneholder årets oppløsing i innskuddspensjonsordningen for lønn under 12G og avkastning på tidligere opptjent pensjon for lønn over 12G.

6) Opptjent LTI inkludert skattekompensasjon er regnskapsmessig periodisert over 3 år siden aksjene først kan disponeres fritt etter 3 år.

7) Opptjent STI i perioden. Beløpet utbetales når regnskapet for det angjeldende år er godkjent av styret.

8) Samlet godtgjørelse er summen av utbetalt lønn, andre fordeler, pensjonskompensasjon, pensjonsoppløsing, opptjent LTI og STI.

Administrerende direktør i KDA har en gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder. Utover oppsigelsestiden kan administrerende direktør i KDA opprettholde full lønn inntil eventuell inntreden i ny stilling, begrenset oppad til 6 måneder. Administrerende direktør i KDA har maksimalt pensjonsgrunnlag på 12 G.

Det er ikke utbetalt godtgjørelse til styret i 2022 og 2023.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 6 Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Beskrivelse av pensjonsordningen:

Selskapet har innskuddspensjon og ytelsespensjon. Pensjonsordningene omfatter i alt 3 232 personer, hvorav innskuddspensjon utgjør 3 209 personer og ytelsespensjon utgjør 23 personer. Fra 1.1.2008 ble det besluttet at alle nyansatte og ansatte under 52 år går over til innskuddspensjon. Alle ansatte over 52 år ble værende i ytelsesordningen. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringselskap. Selskapet har gitt utvalgte ansatte tilbud om førtidspensjonering med tilhørende gavepensjon frem til fylte 67 år. Kostnaden for de ansatte som har tatt i mot tilbudet er kapitalisert frem til fylte 67 år basert på en kapitaliseringsfaktor på 4,6 % samt en årlig pensjonsstigning på 1,0 %.

AFP ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Ordningen gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen og den ansatte kan velge å ta ut pensjon fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke de kommende årene.

Ytelsesordning:	2023	2022
<i>Økonomiske forutsetninger:</i>		
Diskonteringsrente	4,80 %	4,20 %
Forventet lønnsregulering	3,00 %	3,00 %
G-regulering	3,50 %	3,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,20 %	1,80 %
Forventet frivillig avgang	4,50 %	4,50 %
Pensjonsregulering	1,00 %	2,75 %
Dødelighetstabell	K 2013	K 2013
Uførhet	IR 73	IR 73

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Dødelighetstabell K2013 er utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon, og tar for seg tariffer for dødelighet. Bakgrunnen er en forventet økt levealder som medfører en høyere pensjonsforpliktelse.

	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	1 999
Gevinst på oppgjør	-	26 509
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	988	14 283
Avkastning på pensjonsmidler	-	11 487
Administrative kostnader	-	5 654
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	988	16 060

	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse	-	25 811
Brutto verdi av pensjonsmidlene	-	-
Netto pensjonsforpliktelse	-	25 811
Arbeidsgiveravgift	-	3 639
Netto balanseført pensjonsforpliktelse ytelsesordning	-	29 450
<i>Estimatavvik ført mot egenkapital og utsatt skatt</i>	24 579	109 164

Pensjonsordningene totalt:

	2023	2022
<i>Pensjonskostnad</i>		
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	988	16 060
Pensjonskostnad innskuddsordning	166 365	168 401
Kompensasjon ITP	18 396	18 108
Sum	205 749	170 449

	2023	2022
<i>Pensjonsforpliktelse</i>		
Netto balanseført pensjonsforpliktelse ytelsesordning	-	29 450
Beregnet forpliktelse for førtidspensjonering med gavepensjon	-	729
Sum	-	30 180

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
 Noter til årsregnskapet for 2023
 (Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 7 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Immaterielle eiendeler

	Aktivert utvikling	Lisenser	Andre immaterielle eiendeler	Utvikling under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2023	1 293 068	76 458	-	-	1 369 526
Reklassifisering	-	2 055	-	-	2 055
Tilgang	55 133	-	59 477	115 740	230 350
Avgang/scrapping	-	204	-	-	204
Anskaffelseskost 31.12.2023	1 348 201	74 198	59 477	115 740	1 597 615
Akk. avskrivninger 1.1.2023	594 796	63 003	-	-	657 799
Reklassifisering	-	1 268	-	-	1 268
Akk. avskr. avgang/scrapping driftsmidler	-	204	-	-	204
Årets ordinære avskrivninger	115 673	6 793	5 516	-	127 982
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger 31.12.2023	710 469	68 323	5 516	-	784 308
Balanseført verdi 31.12.2023	637 732	5 875	53 960	115 740	813 307
Avskrivningssatser	10-33 %	25-33 %	10-33 %		

Eventuelle egenutviklede anleggsmidler aktiveres på grunnlag av direkte påløpne timer og direkte henførbare kostnader. Aktivert utvikling avskrives lineært.

Det har i 2023 medgått ytterligere TNOK 69.249 i utgifter til forskning og utvikling. Utgiftene er kostnadsført løpende, da kravene til balanseføring ikke anses å være tilfredsstillende.

Selskapets FoU-aktiviteter er knyttet til utvikling av nye og eksisterende produkter innenfor virksomhetsområdet. Forventet samlet inntjening på pågående forskning og utvikling motsvarer medgåtte samlede utgifter.

Varige driftsmidler

	Bygninger og teknisk anlegg	Maskiner	Biler, kontor-maskiner, driftsløsøre, inventar o.l	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2023	323 666	842 212	964 367	301 676	2 431 922
Reklassifisering	-	73 146	75 201	-	2 055
Tilgang	11 928	30 547	228 924	24 902	246 498
Avgang/scrapping	6 286	7 353	14 932	-	28 570
Anskaffelseskost 31.12.2023	329 309	792 261	1 253 561	276 774	2 651 905
Akk. avskrivninger 1.1.2023	248 973	557 455	784 542	-	1 590 969
Reklassifisering	-	40 447	41 715	-	1 268
Akk. avskr. avgang/scrapping driftsmidler	6 286	7 353	14 932	-	28 570
Årets ordinære avskrivninger	22 333	38 493	92 050	-	152 876
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger 31.12.2023	265 020	548 148	903 375	-	1 716 542
Balanseført verdi 31.12.2023	64 289	244 113	350 186	276 774	935 361
Avskrivningssatser	4-10 %	15-25 %	20-33 %		

Varige driftsmidler avskrives over forventet levetid. Investeringer i brukertilpasning på leide lokaler avskrives over gjenstående antall år av leiekontrakten.

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Husleie	263 792
Driftsløsøre	4 190

Selskapet har hoveddelen av husleiekontraktene gjennom flere eiendomsselskaper eiet av Kongsberg Eiendom Holding AS. Leiekontrakter inngås normalt med 10 års løpetid, og de forskjellige kontraktene vurderes ved forfall løpende for fornyelse og endring.

This file is sealed with a digital signature.
 The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
 2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

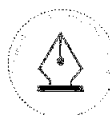
Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 8 Andre driftskostnader

	2023	2022
Salg, reklame mv	173 179	145 403
Innleide tjenester	796 309	657 225
Drift og vedlikehold	200 795	187 860
Husiereleierte kostnader	430 504	391 234
Reiser og diett	168 135	138 703
Driftsrelaterte innkjøp	445 923	374 171
Refusjon av kostnader konsern*	- 625 061	- 536 777
Øvrige	38 565	19 347
Sum	1 628 348	1 377 166

*Kongsberg Defence & Aerospace AS får refundert kostnader fra felles tjenester fra andre selskaper i konsernet. Refusjonen vises som reduksjon av andre driftskostnader.

Revisjon	2023	2022
Lovpålagt revisjon	2 366	2 251
Skatterådgivning og attestasjonstjenester	30	115
Sum eks. merverdiavgift	2 396	2 366

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 9 Utsatt skatt og skattekostnad

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2023	2022
Betalbar skatt	148 999	402 381
Skatt knyttet til prosjekter i utlandet	287	2 847
For mye/lite avsatt skatt tidligere	149 660	0
Skatt estimatavvik direkte balanseført	5 407	-24 016
Endring i utsatt skatt	179 890	-1 925
Sum skattekostnad	484 244	379 286

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	2 344 952	1 957 786
Permanente forskjeller	-147 746	-233 759
Avgitt konsernbidrag	-414 119	-812 973
Endring i midlertidige forskjeller	-842 262	117 915
Årets skattegrunnlag	940 826	1 028 969

Oversikt over midlertidige forskjeller:

Fordringer	-3 460	-3 460
Vare/tilvirkningskontrakter	4 403 404	3 438 039
Anleggsmidler	-140 537	-223 067
Avsetning etter god regnskapsskikk	-569 274	-338 235
Pensjoner	-30 180	-55 584
Grunnlag utsatt skatt	3 659 954	2 817 693
22 % utsatt skatt av grunnlag	805 190	619 892
Forventet kredittfradrag skatt utland, ikke utlignet	-8 884	-8 810
Sum utsatt skatt	796 306	613 082

Estimatavvik pensjoner på TNOK 24.579 er bokført mot midlertidige forskjeller pr 1.1.2023 og tallene for 2022 er av den grunn omarbeidet

Betalbar skatt i balansen består av :

Årets betalbare skatt	148 999	405 227
Betalbar skatt knyttet til tidligere år	149 089	0
Forventet kredittfradrag skatt utland, ikke utlignet	0	-2 847
Skattevirkning av konsernbidrag	-91 106	-178 854
Betalbar skatt	206 982	223 527

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 22 % av resultat før skatt:

22 % skatt av resultat før skatt	515 890	430 713
Permanente forskjeller 22 %	-32 504	-51 427
Andre forskjeller	859	0
Beregnet skattekostnad	484 244	379 286
Effektiv skattesats	20,7 %	19,4 %

Mottatte midler i 2023 fra Skattefunn-ordningen for 2022 er bokført som kostnadsreduksjon med TNOK 2.562.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 10 Aksjer i datterselskaper

	Eierandel og stemmerett	Antall aksjer i eie	Pålydende pr aksje	Bokført verdi 31.12.2023	Selskapets egenkapital	Selskapets årsresultat
Kongsberg Norcontrol AS	100 %	229 412	37	90 000	145 515	18 142
Kongsberg Geospatial Ltd	100 %	5	CAD 10 000	23 989	48 057	14 810
Kongsberg Hungaria Kft	90 %			2 850	3 279	-66
Kongsberg Defence Oy	100 %	1 001	EUR 202,3	4 681	9 082	630
Kongsberg Defence Sp. z o.o.	100 %	600	PLN 50	1 874	3 935	2 135
Kongsberg Defence Switzerland AG	100 %	100	CHF 1000	821	4 387	646
Kongsberg Defence Australia Pty Ltd	100 %	100 000	AUD 1	579	91 501	16 554
Kongsberg Defence Chile SpA	100 %	100	USD 1 000	591	1 907	119
Kongsberg Defence Malaysia SDN BHD	100 %	499 998	MYR 1	965	1 414	163
Kongsberg Aviation Maintenance Systems AS	50,1 %	501	353	22 689	775 599	181 654
Norsk Forsvarsteknologi AS	100 %	100	1	100	114*	0*
Kongsberg Space AS	100 %	135	1	135	137*	2*
Kongsberg Defence Systems AS	100 %	135	1	135	138*	2*
Kongsberg NanoAvionics UAB	78 %	17 270	31 311	605 191	-27 248	-148 367
Kongsberg Teknologipark AS	100 %	50	0,1	57 313	70 338	22 057
KDA Inc.	100 %	100	USD 0,01	432	159 476	19 370
Sum				812 344		

* Selskapenes egenkapital og årsresultat er hentet fra årsregnskapet 2022, da årsregnskapet 2023 ikke er ferdig.

Opplysninger om organisasjonsnummer, forretningskontor og anskaffelsesår:

	Org. Nummer	By	Land	Anskaffelsesår
Kongsberg Norcontrol AS	980 207 285	Horten	Norge	2005
Kongsberg Geospatial Ltd		Ottawa	Canada	2006
Kongsberg Hungaria Kft		Budapest	Ungarn	2003
Kongsberg Defence Oy		Helsinki	Finland	2008
Kongsberg Defence Sp. z o.o.		Warszawa	Polen	2009
Kongsberg Defence Switzerland AG	Kon	Thun	Sveits	2018
Kongsberg Defence Australia Pty Ltd		Melbourne	Australia	2011
Kongsberg Defence Chile SpA		Santiago	Chile	2013
Kongsberg Defence Malaysia SDN BHD		Kuala Lumpur	Malaysia	2017
Kongsberg Aviation Maintenance Systems AS	917 648 689	Kjeller	Norge	2019
Norsk Forsvarsteknologi AS	974 484 706	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg Space AS	975 782 085	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg Defence Systems AS	975 782 328	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg NanoAvionics UAB		Vilnius	Litauen	2022
Kongsberg Teknologipark AS	943 387 354	Kongsberg	Norge	2023
KDA Inc.		Alexandria	USA	2023*

*Det er i 2023 foretatt en omorganisering i USA hvor KDA Inc. er morselskap til Kongsberg Protech Systems USA Corp, Kongsberg Integrated Systems Inc og Kongsberg Defence Systems Inc.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 11 Tilknyttet selskap og andre aksjer

	Eierandel og stemmerett	Antall aksjer i eie	Pålydende pr aksje	Bokført verdi 31.12.2023	Selskapets egenkapital	Selskapets årsresultat
Kongsberg Satellite Services AS	50 %	1 000 000	1	20 000	855 091*	156 217*
Andøya Space AS	10 %	3 350	1 896	22 700	242 495*	9 766*
Arianespace SA	0,10 %	39 501	EUR 0,01	0		
HKV Joint Venture	50 %			0		
Kongsberg Terotech AS	50 %	2 500	100	250	27 046*	3 129*
Kongsberg Technology Training Centre AS	33,33 %	1 000	1 000	6 000	25 396*	- 395*
Patria Oyj	49,90 %	13 893 103	EUR 1,37	2 633 018	2 969 863	576 413
Kia naval systems AS	50 %	150	337	67 550	40 752*	35 394*
Kobben AS (tidl. Microtech Innovation AS)	0,22 %	16,827	0	10	9 669*	*272
Kongsberg Naval Services AS	50 %	15 000	1	15	30*	0*
Sum				2 749 543		

* Selskapenes egenkapital og årsresultat er hentet fra årsregnskapet 2022, da årsregnskapet 2023 ikke er ferdig.

Opplysninger om organisasjonsnummer, forretningskontor og anskaffelsesår:

	Org. Nummer	By	Land	Anskaffelsesår
Kongsberg Satellite Services AS	984 079 125	Tromsø	Norge	2002
Andøya Space Center AS	979 122 721	Andenes	Norge	1997
Arianespace SA		Evry-Courc.	Frankrike	2004
HKV Joint Venture	971 046 937	Kongsberg	Norge	1984
Kongsberg Terotech AS	943 387 532	Kongsberg	Norge	1987
Kongsberg Technology Training Centre AS	992 765 593	Kongsberg	Norge	2008
Patria Oyj	2334159-6	Helsinki	Finland	2016
Kia naval systems AS	919 586 052	Kongsberg	Norge	2017
Kobben AS (tidl. Microtech Innovation AS)	982 600 294	Horten	Norge	2013
Kongsberg Naval Services AS	930 103 608	Bergen	Norge	2022

Note 12 Varelager

Varebeholdning tilknyttet kundekontrakt er klassifisert på regnskapslinjen i balansen for prosjekter i arbeid, jf note 13.

	2023	2022
Råvarer	495 527	337 192
Varer i arbeid	430 693	668 053
Ferdigvarer	31 377	165 657
Nedskrivning for ukurans	-	163 881
Sum varelager uten kundekontrakt	793 716	1 043 034

Note 13 Kundefordringer og andre fordringer

Pr 31.12.2023 er det avsatt TNOK 3.460 til dekning av tap på kundefordringer. Det er ikke konstaterte tap på fordringer i 2023.

	2023	2022
Merverdavgift til gode	55 829	49 093
Forskudd til leverandører	368 387	244 620
Rullerte terminkontrakter	475 725	315 986
Øvrige	34 901	38 953
Sum andre fordringer	934 843	648 651

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 14 Prosjekter i arbeid

Balansført verdi av prosjekter i arbeid (kunde kontrakter) presenteres basert på en vurdering av den enkelte kontrakt sin finansielle status. Klassifiseringen gjøres kontrakt for kontrakt med mindre det foreligger en avtale om motregning. For hver kontrakt nettes samtlige balanseposter, med unntak av kundefordringer og leverandørgjeld samt forskudd som presenteres på egne linjer. Den enkelte kontrakt presenteres da enten som "Prosjekter under utførelse, eiendel" eller "Prosjekter under utførelse, forpliktelse".

Note 15 Likvide midler

Kongsberg Gruppen har etablert konsernkontosystem hvor Kongsberg Gruppen ASA i henhold til avtale er innehaver, mens øvrige konsernselskaper er underkonthavere eller deltakere. Bankene kan avregne et hvert trekk og innstående mot hverandre slik at nettopposisjoner representerer mellomværende mellom DnB Bank ASA/Danske Bank og Kongsberg Gruppen ASA.

Av Kongsberg Defence & Aerospace AS sine likvide midler pr 31.12.23 utgjør TNOK 5.235.500 innstående på deltakerkontoen i konsernkontosystemet og representerer således et mellomværende med Kongsberg Gruppen ASA.

Det er etablert en betalingsgaranti på inntil TNOK 200.000 overfor Kommunekassereren som sikkerhet for betaling av skattetrekk.

Note 16 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.2023	60 000	930 000	226 590	1 874 136	3 090 726
Egenkapitaleffekt av estimatavvik pensjoner			-	19 172	19 172
Avgitt konsernbidrag med skatteeffekt			-	323 013	323 013
Avgitt konsernbidrag uten skatteeffekt			-	2 572 443	2 572 443
Mottatt konsernbidrag uten skatteeffekt				165 962	165 962
Årets resultat				1 860 708	1 860 708
Egenkapital pr 31.12.2023	60 000	930 000	226 590	985 778	2 202 368

Eierforhold

Samtlige aksjer i Kongsberg Defence & Aerospace AS eies av Kongsberg Gruppen ASA.
Aksjekapitalen består av én klasse med totalt 50.000 aksjer hvor hver aksje er pålydende NOK 1.200.

Note 17 Forskudd fra kunder

Forskudd fra kunder består av fakturert forskudd til kunder i forbindelse med oppstart av prosjekter, samt av fakturerte milepæler i prosjekter.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	2023	2022
Lønn og feriepenger	403 770	357 188
Garantiavsetninger	332 308	357 221
Avsetning bonus lønn	43 800	34 300
Prosjektavsetninger	115 241	182 155
Andre påløpte kostnader	131 964	178 399
Sum	1 026 483	1 109 263

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 19 Garantforpliktelser

	2023	2022
Forskudd- og gjennomføringsgarantier overfor kunder (ekstern sikkerhetsstiller)	953 226	811 663
Forskudd- og gjennomføringsgarantier overfor kunder stilt av Kongsberg Gruppen ASA	10 347 251	9 373 319
Sum	11 300 477	10 184 982

Note 20 Offentlige tilskudd

	2023	2022
Skattefradrag for FoU - skattefunnprosjekter	2 562	4 750
Norsk Romsenter	2 784	4 834
Norsk Forskningsråd	2 382	505
ESA	15 724	11 972
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	2 239	702

Tilskuddene er bokført som kostnadsreduksjon i de prosjekter tilskuddet gjelder.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Stortorvet 7, 0155 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Kongsberg Defence & Aerospace AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kongsberg Defence & Aerospace AS som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Building a better
working world

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 18. mars 2024
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Anders Gøbel
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning - Kongsberg Defence & Aerospace AS 2023

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo Dokumentnøkkel: LXYBYB-6CEN3-YB7EJ-DTFVO-2EB88-4Z1IU

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Anders Gøbel

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5992-4-1443395

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-18 08:13:04 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: LXYB-6CEN3-YB7EJ-DTFVO-2EB88-4Z1IU

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Admincontrol

List of Signatures Page 1/1

Årsrapport KDA AS 2023.pdf

Name	Method	Signed at
WEUM, RAYMOND	BANKID	2024-03-14 10:36 GMT+01
Lie, Eirik	BANKID	2024-03-14 10:23 GMT+01
Bjørgen, Mette Toft	BANKID	2024-03-12 15:42 GMT+01
Larsen, Rune Sundt	BANKID	2024-03-12 14:47 GMT+01
Håøy, Geir	BANKID	2024-03-12 12:53 GMT+01
Karde, Christian Thranning	BANKID	2024-03-15 11:06 GMT+01
Nilsen, Hege Braathen	BANKID	2024-03-14 13:35 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KONGSBERG

ÅRSRAPPORT FOR 2023

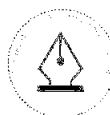
Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter

Revisjonsberetning

Kongsberg Defence & Aerospace AS

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KONGSBERG

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Årsberetning 2023

Virksomhetens art og tilholdssted

Kongsberg Defence & Aerospace AS (selskapet/KDA) har hovedkontor i Kongsberg og er et heleid datterselskap av Kongsberg Gruppen ASA. Bedriften utvikler og produserer avansert forsvars- og aerospacemateriell hovedsakelig til det norske Forsvaret og til det internasjonale space- og forsvarsmarkedet.

Hovedforhold

Selskapets driftsinntekter økte betydelig fra 2022 til 2023 med 31,5 % til NOK 14.027 millioner. Samtlige divisjoner hadde vekst i driftsinntektene sammenlignet med året før.

Selskapets ordreinngang var også i 2023 svært høy med NOK 35,2 milliarder mot NOK 18,6 milliarder i 2022. Ordreserven har økt fra NOK 41,9 milliarder ved utgangen av 2022 til NOK 63,1 milliarder ved utgangen av 2023. Ordreinngangen svinger normalt mye grunnet større enkeltkontrakter i enkelte år. De største nye kontraktene i 2023 er ordre på NSM kystartillerisystemer til Polen med en kontraktsverdi på NOK 16 milliarder – den største i selskapets historie; NSM-missiler til Spania med en verdi på NOK 3,6 milliarder; videre NSM-missiler til US Navy, NASAMS luftforsvarssystemer til Litauen; JSM-missiler til Japan og deler til kampflyet F-35. Den sterke ordreserven gir et godt utgangspunkt for fortsatt vekst i driftsinntektene.

Siden KDA i 2022 signerte en ny 5-årig rammeavtale med US Army til en verdi av ca. USD 1,5 milliarder, er flere avrop under rammeavtalen mottatt i 2023 og registrert som ordreinngang. Avtalen dekker nye leveranser, vedlikehold og utvikling til programmet Common Remotely Operated Weapon Stations (CROWS).

Kongsberg Naval Services AS, et selskap eiet felles av Kongsberg Maritime AS and Kongsberg Defence & Aerospace AS, signerte i siste kvartal 2023 en strategisk rammeavtale med Forsvarsmateriell for operasjonell støtte, vedlikehold og mulige levetidsforlengelser for Norges fregatter i Nansen-klassen. Verdien er opp mot NOK 17 milliarder, og ordreinngang for KDA AS vil reflekteres løpende i form av avrop.

Krigen i Ukraina fortsatte gjennom hele året med uforminsket styrke. Nasjoner som Norge, Litauen og USA donerte i 2023 leveranser av luftvernssystemet NASAMS til Ukraina, som bidro til å beskytte folk og infrastruktur mot russiske luftangrep. Norge og Litauen annonserte også nye bestillinger for å erstatte NASAMS-systemer som var donert til Ukraina.

Kongsberg Defence & Aerospace AS har vokst raskt og uavbrutt de siste årene, på bakgrunn av økt ordreinngang fra land som ønsker å styrke sin forsvarsevne. To år med krig i Ukraina har skapt en mer usikker verden. Donasjoner av utstyr og teknologi til Ukraina og økt geopolitisk usikkerhet, har gjort at forsvarsbudsjettene øker i Norge, i Nato-land og blant andre allierte. Veksten forsterker en trend som har

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

vært i et tiår. Den er bredt anlagt og treffer flere av KDA's kjemeprodukter som luftvern, missiler og våpenstasjoner, men også selskapets aktiviteter knyttet til romfart og overvåkningsløsninger.

Driftsforhold

Det har også i 2023 vært høy og økende aktivitet både på utviklings-, leveranse- og markedssiden i selskapet. Driftsinntektene økte fra året før og endte på NOK 14.027 millioner (NOK 10.669 millioner). Driftsinntektene preges av at enkelte divisjoner har prosjekter hvor leveransetakten og derav driftsinntektene varierer over tid. Høyt nivå på ordreinngangen i årene fra 2020 til 2023 har gitt en markant økning i aktivitetsnivået i divisjonene Integrated Defence Systems og Missile Systems i forhold til året før. Det har generelt vært god prosjektgjennomføring i de store prosjektene i selskapet, og disse har i hovedsak fulgt oppsatte planer og vært de viktigste bidragsyterne til resultatet også i 2023.

Driftsresultatet på NOK 2.177 millioner (driftsmargin 15,5 %) i 2023 representerer en betydelig økning fra 2022 hvor driftsresultatet var NOK 1.736 millioner (driftsmargin 16,3 %). Resultatet før skatt er NOK 2.345 millioner i 2023 mot NOK 1.958 millioner året før. Hovedårsakene til økningen er økt volum og god gjennomføring i de store prosjektene.

Divisjon Integrated Defence Systems hadde høy leveransetakt på flere store prosjekter, og en vekst i driftsinntekter på 22 % i 2023 sammenlignet med året før. Divisjonen leverer blant annet luftvernssystemet NASAMS, kampsystemer til ubåter og digitale løsninger til militære kjøretøy. Divisjonen hadde god ordreinngang med bl.a. en andel av kystforsvarskontrakten med Polen på NOK 6,7 milliarder og NASAMS til Litauen NOK 2,3 milliarder. Ved årsskiftet hadde divisjonen en ordresreserve på NOK 18,1 milliarder bestående hovedsakelig av kyst- og luftvernprosjekter samt kampsystemer til nye ubåter til Norge og Tyskland. Divisjonen oppnådde også i 2023 svært god lønnsomhet i sine prosjekter.

Divisjon Missile Systems oppnådde en meget høy vekst i driftsinntektene på 78 % og en ordreinngang på NOK 17,7 milliarder i 2023. Missile Systems signerte flere kontrakter for leveranse av Naval Strike Missile (NSM) i løpet av året, blant annet sin andel av kontrakten om leveranser av kystforsvarssystemer til Polen verdt nær NOK 9,2 milliarder for divisjonen. NSM og Joint Strike Missile (JSM) er nå solgt til eller valgt av totalt 13 nasjoner. NSM og JSM er hovedproduktene i divisjonen. Disse langtrekkende høypresisjonsmissilene er verdensledende med sitt 5. generasjons lav-signatur design. Divisjonen skal levere en ordresreserve verdt over NOK 34 milliarder over de neste årene. For å muliggjøre dette er en ny missilfabrikk under oppføring, med forventet oppstart sommeren 2024.

Divisjon Land Systems leverer fjernstyrte våpenstyringssystemer og kommunikasjonsutstyr. Fra en periode hvor mangel på komponenter knyttet til leveranser av RWS påvirket divisjonen negativt, ble situasjonen bedret gjennom 2023. Driftsinntektene i 2023 var 30 % høyere enn året før. Divisjonens PROTECTOR-våpensystem beskytter personell i kjøretøy, bygninger og fartøy verden over. Høsten 2023 la den amerikanske hæren inn avrop under rammeavtalen til en verdi av NOK 1 milliard, for leveranse av 409 ubemannede CROWS-våpenstasjoner, reservedeler og annen støtte fra fabrikkene i Johnstown i Pennsylvania, USA. KDA har vært leverandør til CROWS-programmet siden 2007 og har siden levert over 14.000 CROWS-systemer og over 21.000 RWS totalt til kunder i 28 land. Divisjonen fikk i 2023 tildelt en stor avtale med det Norske Forsvaret om å utvikle og levere et nytt avansert kommunikasjonsystem, THOR. Divisjonen hadde ved utgangen av 2023 en ordresreserve på NOK 6,4 milliarder.

KDA har gjennom divisjon Aerostructures siden 2008 vært leverandør av flydeler i avansert kompositt og titan til kampflyet F-35. Leveransevolumene har i hovedsak økt hvert år, og fra å produsere noen få delesett de første årene, er programmet nå oppe i full produksjonstakt. Divisjonens driftsinntekter var kun marginalt høyere i 2023 enn året før. Divisjonen har en ordresreserve på NOK 4,4 milliarder som hovedsakelig består av ordre til F-35 programmet, men også flere andre produksjons- og vedlikeholdskontrakter.

Divisjon Space & Surveillance hadde driftsinntekter på i overkant av NOK 0,5 milliard i 2023, en økning på 7 % fra 2022. Divisjonen hadde en ordresreserve på i NOK 0,9 milliard ved inngangen til 2024. KDA er, gjennom divisjonen Space & Surveillance og den 50 % eide virksomheten Kongsberg Satellite Services (KSAT), Nordens største leverandør av utstyr og tjenester til romfartsindustrien. KSAT sine driftsinntekter på nær NOK 1,9 milliarder og ordresreserve på over NOK 5,7 milliarder er ikke inkludert i divisjonens tall da disse innregnes i regnskapene som andel fra tilknyttet selskap.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

KDA har flere produktporteføljer som er godt posisjonert mot fremtidige behov og forventet markedsutvikling. Det er stor internasjonal interesse både for selskapets missiler, luftvernsystemer, våpenstyringssystemer og andre kommando- og kontrollsystemer i tillegg til de fjernstyrte våpenstasjonene. Det er samtidig fortsatt høy markedsaktivitet mot flere store programmer i blant annet Europa, USA og Asia. Romfartsvirksomheten i divisjon Space & Surveillance er også godt posisjonert i et økende marked.

Siden 2016 har selskapet vært eier av 49,9 % av Patria Oyj. Patria som også eier 50 % av aksjene i norske Nammo, er Finlands største forsvarsbedrift med hovedvekt på service- og vedlikeholdsoppdrag for det finske forsvaret. Patria har også en betydelig industriell aktivitet med salg både til Finland og til eksportmarkedet. Patria leverte et godt årsresultat også i 2023.

Markedsforhold og rammebetingelser

Selskapet har i samarbeid med det norske Forsvaret og Forsvarets forskningsinstitutt over tid utviklet systemer for Norge som har vist seg konkurransedyktige internasjonalt. Det er av stor betydning for selskapet at dette nasjonale samarbeidet fortsetter. Samarbeidet gir det norske Forsvaret mulighet til å utvikle og ta i bruk teknologi som er spesielt godt egnet for norske forhold, og som samtidig har en kvalitet og kostnad som gjør at den kan vinne frem i internasjonal konkurranse.

Investeringsprosessen i forsvarsprogrammer er omfattende og tidkrevende. Kundene for store forsvarssystemer er myndighetene i de respektive land. Disse kundene vurderer nasjonal sikkerhet og innenlands næringsutvikling som en vesentlig faktor, i tillegg til pris og ytelse ved kjøp av forsvarsmateriell. Nasjonale budsjetter og politiske føringer vil derfor få en sterk innvirkning på om og når eventuelle kontrakter kan inngås med KDA. Markedet er ikke underlagt internasjonale frihandelsavtaler og er mer preget av nasjonal proteksjonisme enn det man ser i de fleste andre næringer. Forutsigbarhet i eksportregelverket for forsvarsmateriell og praktiseringen av dette er derfor en viktig rammebetingelse for KDA.

Det er viktig for norsk forsvarsindustri at norske myndigheter legger vekt på gjenkjøpsavtaler, felles utviklingsavtaler og avtaler som sikrer markedstilgang i forbindelse med kjøp av forsvarsmateriell fra utlandet. Når det norske Forsvaret gjør store investeringer gjennom utenlandske leverandører, utgjør dette ofte vesentlige deler av forsvarsbudsjettet. For å sikre forsvarsleveranser som er godt tilpasset norske forhold og en leve- og konkurransedyktig norsk forsvarsindustri, understrekes viktigheten av norsk deltakelse i slike programmer. Både Regjeringen og Stortinget har understreket betydningen av industriell deltakelse for norsk industri, og at dette er i tråd med internasjonal praksis. Slik deltakelse betyr for KDA også økt aktivitet hos mange av selskapets ca. 1.200 norske underleverandører.

Forutsigbarhet i eksportregelverket for forsvarsmateriell og praktiseringen av dette er også en viktig rammebetingelse for driften. Selskapet vil fortsatt vektlegge partnerskap med store forsvarsleverandører og ytterligere øke fokus på å støtte lokal industri i forretningsområdets markeder. Selskapets posisjon som en attraktiv forsvarsleverandør i det internasjonale markedet vil fortsatt være basert på et nært samarbeid med det norske Forsvaret. Dette samarbeidet er plattformen for å utvikle ledende produkter som er nødvendig for et moderne forsvar.

Bærekraft og ESG

Styret legger vekt på at KDA forplikter seg til å lede an i bærekraftig og etisk forretningsførsel, med en grunnleggende forståelse av ansvarlighet overfor samfunnet, miljøet, og selskapets etiske retningslinjer. Med etablerte mål om å sikre en balansert utvikling mellom økonomiske resultater, verdiskaping, og hensyn til miljømessige, sosiale, og styringsmessige (ESG) faktorer, understrekes engasjementet for en bærekraftig utvikling.

I lys av dette, og for å styrke selskapets fokus og posisjon for å møte skiftende regulatoriske krav, har KDA etablert en intern bærekrafts- og ESG-styringsgruppe. Styringsgruppen vil fungere som en drivkraft for å fremme bærekraftsinitiativer, sikre overholdelse av gjeldende og fremtidige krav, og å støtte KDA's strategiske tilnærming til klimarelaterte finansielle risikoer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Som en integrert del av Kongsberg Gruppen, erkjenner KDA de finansielle risikoene knyttet til klimaendringer og tilpasser seg proaktivt til en lavutslippøkonomi. KDA's tilnærming inkluderer en systematisk identifisering av risikoer og muligheter relatert til klimaendringer, med risikovurderinger som er integrert i selskapets overordnede risikostyring og rapportering, i tråd med anbefalingene fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures.

Videre fokuserer KDA på sirkulærøkonomi, en bærekraftig leverandørkjede, menneskerettigheter og anti-korrupsjon som vesentlige ESG-temaer. I 2023 har KDA, i tråd med selskapets dedikerte arbeid med samfunnsansvar, fortsatt engasjementet med hensyn på anti-korrupsjon og forbedring av rutiner for oppfølging av leverandørnettverket og datterselskapene. Dette omfatter en rekke spørsmål knyttet til samfunnsansvar, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt miljøpåvirkning.

Compliance- og anti-korrupsjonsprogrammet evalueres hvert tredje år for å sikre at selskapets retningslinjer forblir relevante og effektive.

Som en del av selskapets satsing på realfagskompetanse i utdanning, engasjerer KDA seg aktivt for å inspirere elever til å velge realfag. KDA bidrar med ressurser som fremhever relevansen og viktigheten av realfagskompetanse i dagens arbeidsmarked. I tillegg tilbys praktisk erfaring gjennom årlige sommerstudentprogrammer.

Det henvises til Kongsberg Gruppens bærekraftrapport for en nærmere beskrivelse av arbeidet med bærekraft og ESG.

Ytre miljø

Det henvises til Kongsberg Gruppens bærekraftrapport for detaljer knyttet til Ytre miljø.

Arbeidsmiljø, personal og organisasjon

Antall ansatte økte med 310 i 2023 til totalt 3.196 pr 31.12.2023. Det er totalt sysselsatt 3.146 årsverk ved utgangen av 2023 mot 2.829 ved utgangen av 2022.

Sykefraværet i 2023 var 4,2 %, ned fra 4,5 % i 2022. KDA AS hadde ca. 5.000 færre sykefraværskdager i 2023 sammenlignet med 2022. Det er fremdeles avdelinger i selskapet som opplever relativt høyt sykefravær, og fokus fremover vil være å støtte lederne i arbeidet med å redusere sykefraværet.

I løpet av 2023 ble det registrert 1.111 HMS-observasjoner og hendelser i selskapet. Fire av hendelsene ble klassifisert som høyrisikohendelser, 5 hendelser medførte sykefravær, 3 hendelser medførte behov for legebehandling men uten sykefravær og 50 hendelser ble definert som mindre hendelser uten behov for medisinsk behandling. Det ble i tillegg registrert 51 nesterulykker i 2023. Etter innføring av et nytt digitalt rapporteringssystem, Synergi, ser KDA en økning i innrapporterte observasjoner. Disse observasjonene gir informasjon til forbedringer innen HMS som gjør KDA i stand til å jobbe med en proaktiv HMS kultur.

Medarbeiderundersøkelser viser at arbeidsmiljøet oppfattes som godt, og det arbeides kontinuerlig med arbeidsmiljømessige tiltak. Arbeidet med kompetansekartlegging og kompetanseutvikling har fortsatt i 2023.

En viktig forutsetning for å lykkes langsiktig er at medarbeidernes kompetanse forvaltes på en god måte. Det er et mål å utvikle og øke mangfoldet i selskapet, slik at ulik erfaring, kultur, utdanning og tenkemåte er representert. Dette bidrar til å øke evnen til fornyelse og bedrer beslutninger. Selskapet arbeider for å øke utvekslingen av kunnskap og medarbeidere mellom selskapene innad i konsernet. Gode arbeidsprosesser og utviklingsmuligheter er viktige virkemidler for å rekruttere og beholde gode medarbeidere. Selskapet legger stor vekt på kompetanseutvikling, og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle og koordinere opplærings tiltak. En egen opplæringsavdeling i selskapet er etablert. Selskapet investerer i ledelsesutvikling. Høy kompetanse og kapasitet hos lederne i selskapet er en av de mest sentrale elementer i realiseringen av selskapets og konsernets strategi.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner gjennom de etablerte samarbeids- og representasjonsordningene er godt, og gir verdifulle bidrag til å møte selskapets utfordringer på en konstruktiv måte.

Styreansvarsforsikring

Kongsberg Gruppen ASA har en styreansvarsforsikring gjeldende for konsernets styremedlemmer, konsernsjef og ledende ansatte. Styreansvarsforsikringen dekker rettslige finansielle krav som rettes mot styret eller ledelse basert på handlinger i styreverv eller ledelse. Forsikringen er gjeldende for morselskapet og alle datterselskaper hvor Kongsberg Gruppen har eierandel på mer enn 50 prosent.

Mangfold, likestilling og diskriminering

Selskapet har en personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter samt hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, livssyn og kjønn. Videre har selskapet som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn, og tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering.

Ved utgangen av 2023 var 24,8 % av de ansatte kvinner, mot 24,6 % i 2022. Av rekrutterte nye medarbeidere i 2023 var 25,9 % kvinner. Det er to kvinnelige styremedlemmer og tre kvinnelige varamedlemmer i selskapets styre. Arbeidet med å fremme likestilling fortsatte i 2023. Styret vurderer at selskapet er i god overensstemmelse med gjeldende regelverk på området.

KDA AS har redegjøringsplikt for arbeidet med likestilling og diskriminering iht Likestilling og -diskrimineringslovens § 26a. Det henvises til en egen redegjørelse utarbeidet for regnskapsåret 2023 som vil bli tilgjengeliggjort på Kongsberg Gruppens hjemmeside, www.kongsberg.com.

Teknologi, forskning og utvikling

En betydelig andel av selskapets verdiskaping består i utvikling av høyteknologiske løsninger til det nasjonale og internasjonale markedet. Høy kompetanse og deling av kunnskap innad i konsernet er viktige forutsetninger for konkurranseevnen. Selskapet satser kontinuerlig på produktutvikling, både egenfinansiert og gjennom kundefinansierte programmer. Total egenfinansiert produktutvikling, kostnadsført og aktivert, utgjør 1,6 % av driftsinntektene i 2023. I tillegg kommer betydelig kundefinansiert utvikling som inngår i selskapets driftsinntekter.

Risiko

Operasjonell risiko er for selskapet i hovedsak knyttet til gjennomføring av prosjekter med høy teknisk kompleksitet, hvor gjennomføringsevne og produktkvalitet er avgjørende. Gjennomføring av kompliserte tekniske prosjekter er en del av selskapets kjernekompetanse. Historisk har gjennomføringsevnen og kvaliteten på produktene vært tilfredsstillende. Kvalitet og leveransedyktighet er sentrale mål for selskapet.

Forretningsmessig risiko er primært knyttet til markedsforhold, konkurrenter og andre rammebetingelser i de markedene selskapet opererer i. Innen forsvarssegmentet kan lang innsalgstid og store enkeltprosjekter føre til svingninger i virksomheten. Forsvarets utvikling av egne løsninger i samarbeid med norsk industri har stor betydning for fortsatt vekst og lønnsomhet på lang sikt.

Som et høyteknologisk selskap er KDA, i likhet med resten av konsernet, konstant eksponert for trusler knyttet til datasikkerhet, og selskapet er under konstant press fra ulike eksterne aktører. I hovedsak er man utsatt for datavirusangrep, forsøk på "hacking", sosial manipulering og svindelforsøk. Det er generelt forhøyet risiko knyttet til datakriminalitet som øker faren for at uvedkommende skal kunne ta seg inn i bedriftens datanettverk for å tilegne seg informasjon. Selskapet jobber systematisk med beskyttelse av selskapets data gjennom verddivurderinger og tilhørende sikringstiltak for informasjon i datanettverkene,

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

hvorpå det er etablert et utstrakt samarbeid med nasjonale sikkerhetsmyndigheter. Likeledes jobber selskapet systematisk med å beskytte immaterielle eiendeler som patenter og produktrettigheter.

Finansiell risiko er hovedsakelig knyttet til valutakursvingninger og finansieringsevne. Selskapets konkurransevne påvirkes i stor grad av den norske kronens verdi i forhold til andre valutaer, spesielt mot USD og EUR. Denne risikoen er nært koblet til de operasjonelle aktivitetene i selskapet. Selskapets policy er å sikre fremtidige netto valutainntekter gjennom terminkontrakter.

Risiko relatert til manglende etterlevelse av ikke-finansielle forhold

Kongsberg Gruppen har etablert et regelverk og oppfølgingssystem for håndtering av risiko relatert til ikke-finansielle forhold som anti-korrupsjon, konkurranseregulering, helse, miljø og sikkerhet. Konsernets Compliance Officer har hovedansvar for å videreutvikle etterlevelseshandlings- og rapporteringssystemer og oppfølging av disse.

Selskapet følger konsernets compliance-system. Dette skal sikre overholdelse av relevante regler og reguleringer, konsernets forretningssetiske retningslinjer og konsernets styringsdokumenter. Styret i Kongsberg Gruppen har det overordnede ansvaret for at konsernet har et godt compliance-system. Ansvaret for opplæring og trening samt daglig overholdelse av lover, retningslinjer og styringsdokumenter ligger i linjeledelsen.

Kongsberg Gruppen har nulltoleranse for korrupsjon, og høye etiske standarder er en integrert del av forretningsvirksomheten. Kongsberg Gruppen har over flere år bygget opp og videreutviklet compliance-regler og funksjoner på konsernnivå og i forretningsområdene. Dagens anti-korrupsjonssystem vurderes til å være på et godt internasjonalt nivå, og har også blitt vurdert av eksterne parter til å utgjøre et grundig og solid system.

Kongsberg Gruppens virksomhet er internasjonal med leveranse av høyteknologiske systemer og løsninger i hovedsak til kunder innen offshoremarkedet, handelsflåte og forsvar. Markedsrisikoen vil derfor kunne variere noe innen disse ulike segmentene. Stor internasjonal tilstedeværelse og global avhengighet gjør konsernet sårbare for forhold som påvirker internasjonal handel og verdensøkonomien generelt.

Selskapets forventede aktivitet fremover tilsier at tilgang på riktig kompetanse og nok ressurser kan bli en kritisk suksessfaktor. Selskapet har et aktivt rekrutteringsprogram og har intensivert rekrutteringsarbeidet gjennom 2023. Som følge av veksten i selskapet var antall nyansettelser i 2023 på et rekordhøyt nivå.

Redegjørelse for årsregnskapet

2023 ble igjen et år med betydelig økt aktivitet for selskapet. Driftsinntektene økte med 31,5 % til NOK 14.027 millioner (NOK 10.669 millioner). Driftsresultatet økte også i 2023 sammenliknet med 2022 og endte på NOK 2.177 millioner (NOK 1.736 millioner). Dette ga en driftsmargin på 15,5 % (16,3 %). Totalkapitalen i selskapet utgjorde ved utgangen av 2022 NOK 21.637 millioner (NOK 15.074 millioner). Balanseført egenkapital pr. 31.12.2022 er NOK 2.202 millioner (NOK 3.091 millioner), tilsvarende 10,2 %.

Bedriftens kortsiktige gjeld var pr. 31.12.2023 bokført til NOK 18.605 millioner, mens omløpsmidlene utgjorde NOK 16.325 millioner. Av kortsiktig gjeld utgjør kundeforskudd NOK 6.627 millioner.

Kontantstrømmen var NOK 5.462 millioner fra operasjonelle aktiviteter, NOK -522 millioner fra investeringsaktiviteter og NOK -404 millioner fra finansieringsaktiviteter. Samlet beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.2023 var NOK 5.241 millioner og inkluderer innestående i konsernkontoordningen.

Avviket mellom driftsresultatet på NOK 2.177 millioner og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på NOK 5.462 millioner skyldes i hovedsak avskrivninger på driftsmidler og endring i tidsavgrensninger knyttet til prosjekterrelaterte poster, herunder rullerte terminkontrakter, kundeforskudd, varelager og fordringer og gjeld mot konsernselskaper.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Årsresultat og disponeringer

Selskapet hadde i 2023 et årsresultat på NOK 1.861 millioner. Styret foreslår følgende disponeringer:

Avgitt konsernbidrag	NOK 2.895 millioner
Mottatt konsernbidrag	NOK -165 millioner
Overført til annen egenkapital	NOK -869 millioner
Sum disponert	NOK 1.861 millioner

Utsikter for 2024

KDA har hatt en kontinuerlig vekst de siste årene og har økt ordreresserven fra NOK 41,9 milliarder i 2022 til NOK 63,1 milliarder i 2023. Av ordreinngangen på NOK 35,2 milliarder i 2023 utgjorde over NOK 17 milliarder ordre på missiler, et område hvor det forventes fortsatt høy vekst fremover, og hvor selskapet for tiden investerer betydelig i utvidet produksjonskapasitet med ferdigstilling i 2024.

Det urolige verdensbildet, inklusive potensielle utfordringer rundt tilgjengelighet og logistikk for enkelte komponenter, er faktorer som generelt påvirker både etterspørsel og leveranstider. Lønnsomheten i KDA's prosjekter varierer mellom ulike produktgrupper og ulike geografier. Sammensetningen av leveranseprosjektene er derfor en viktig driver for lønnsomheten i selskapet. KDA har en svært høy ordreresserve ved inngangen til 2024, og lønnsomheten ventes å holde seg på et godt nivå i 2024.

Markedsaktiviteten i KDA er på et historisk høyt nivå og grunnlaget for fortsatt vekst på kort og mellomlang sikt er meget godt.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for dette ligger fremtidige resultatprognoser og selskapets langsiktige strategiske planer. Selskapet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2023 etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og at opplysninger i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står overfor.

Kongsberg, 08. mars 2024

<hr/> <p>Geir Håøy Styrets leder</p>	<hr/> <p>Mette Toft Bjørgen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Christian Thraning Karde Styremedlem</p>
<hr/> <p>Rune Sundt Larsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Hege Braathen Nilsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Raymond Weum Styremedlem</p>
<hr/> <p>Eirik Lie Administrerende direktør</p>		

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Resultatregnskap 01.01. - 31.12.

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1, 2, 3	14 026 525	10 654 472
Annen driftsinntekt		667	14 873
Sum driftsinntekter		<u>14 027 192</u>	<u>10 669 344</u>
Driftskostnader			
Varekostnad	3, 4, 20	6 402 956	4 309 022
Lønnskostnader	5, 6	3 538 470	2 985 334
Avskrivning og nedskrivning	7	280 858	262 040
Andre driftskostnader	3, 7, 8	<u>1 628 348</u>	<u>1 377 166</u>
Sum driftskostnader		<u>11 850 632</u>	<u>8 933 563</u>
DRIFTSRESULTAT		2 176 561	1 735 782
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på andre investeringer		170 967	191 984
Annen rente -og finansinntekt		9 940	1 566
Annen rente -og finanskostnad	10	<u>12 515</u>	<u>-28 454</u>
Netto finansposter		<u>168 392</u>	<u>222 004</u>
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		2 344 952	1 957 786
Skattekostnad ordinært resultat	9	<u>484 244</u>	<u>379 286</u>
ÅRSRESULTAT	16	<u>1 860 708</u>	<u>1 578 500</u>
DISPONERING AV ÅRSRESULTAT			
Avgitt konsernbidrag		2 895 456	1 063 323
Mottatt konsernbidrag		-165 562	-839 140
Overført fra/til annen egenkapital		<u>-869 186</u>	<u>1 354 318</u>
Sum disponert	16	<u>1 860 708</u>	<u>1 578 500</u>

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Balanse pr. 31. desember

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Aktivert utvikling	7	637 732	698 272
Andre immaterielle eiendeler	7	175 575	13 455
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<u>813 307</u>	<u>711 727</u>
Varige driftsmidler			
Maskiner, anlegg, driftsløsøre og transportmidler	7	935 361	840 952
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<u>935 361</u>	<u>840 952</u>
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	10	812 344	757 305
Investeringer i tilknyttet selskap	11	2 726 834	2 726 834
Investeringer i andre aksjer	11	22 710	22 710
Andre langsiktige fordringer	3	2 333	11 349
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<u>3 564 221</u>	<u>3 518 198</u>
SUM ANLEGGSMIDLER		<u>5 312 888</u>	<u>5 070 876</u>
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning	12	793 716	1 043 034
Fordringer			
Kundefordringer	3, 13, 19	3 689 520	2 536 292
Prosjekter under utførelse	14	5 484 751	4 214 959
Fordringer på konsernselskap	3	180 949	855 766
Andre fordringer	4, 13	934 843	648 651
<i>Sum fordringer</i>		<u>10 290 062</u>	<u>8 255 667</u>
Likvide midler			
Bankinnskudd, kontanter og lignende		5 305	3 954
Konsernkontoinnskudd		5 235 500	700 867
<i>Sum likvide midler</i>	15	<u>5 240 805</u>	<u>704 821</u>
SUM OMLØPSMIDLER		<u>16 324 583</u>	<u>10 003 522</u>
SUM EIENDELER		<u>21 637 471</u>	<u>15 074 399</u>

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Balanse pr. 31. desember

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital		60 000	60 000
Overkurs		930 000	930 000
Annen innskutt egenkapital		226 590	226 590
<i>Sum innskutt egenkapital</i>	16	<u>1 216 590</u>	<u>1 216 590</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	16	985 778	1 874 136
SUM EGENKAPITAL	16	<u>2 202 368</u>	<u>3 090 726</u>
GJELD			
Avsetninger for forpliktelser			
Utsatt skatt	9	798 306	618 490
Pensjonsforpliktelser	6	30 180	31 005
<i>Sum avsetning for forpliktelser</i>		<u>828 486</u>	<u>649 495</u>
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	3	1 471	2 888
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<u>1 471</u>	<u>2 888</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		905 798	474 073
Leverandørgjeld til konsernselskaper	3	143 339	71 276
Skyldige offentlige avgifter		247 916	187 765
Betalbar skatt	9	206 982	223 527
Forskudd fra kunder	17, 19	6 627 134	2 071 987
Prosjekter under utførelse, forpliktelse	14	6 451 142	5 948 767
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	3	2 996 353	1 244 632
Annen kortsiktig gjeld	18	1 026 483	1 109 263
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<u>18 605 146</u>	<u>11 331 290</u>
SUM GJELD		<u>19 435 103</u>	<u>11 983 673</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>21 637 471</u>	<u>15 074 399</u>

Kongsberg, 8. mars 2024

<hr/> <p>Geir Håøy Styrets leder</p>	<hr/> <p>Christian Thraning Karde Styremedlem</p>	<hr/> <p>Rune Sundt Larsen Styremedlem</p>
<hr/> <p>Hege Braathen Nilsen Styremedlem</p>	<hr/> <p>Raymond Weum Styremedlem</p>	<hr/> <p>Mette Toft Bjørgen Styremedlem</p>
<hr/> <p>Eirik Lie Administrerende direktør</p>		

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i hele 1.000 kroner)

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	2 344 952	1 957 786
Periodens betalte skatt	- 225 054	- 78 449
Avskrivninger og nedskrivninger	280 858	262 040
Reversering av tidligere nedskrivning	-	- 38 578
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensj.ordn.	- 25 404	- 61 002
Endring i varelager	249 318	- 310 732
Endring i fordringer og gjeld konsernselskaper	81 079	- 6 892
Endring i kundefordringer og prosjekter i arbeid	- 2 423 020	- 1 804 005
Endring i forskudd fra kunder	5 057 522	972 614
Endring i leverandørgjeld	431 725	- 172 756
Endring i forskudd fra leverandører	- 123 767	61 269
Endring i rullerte terminkontrakter	- 159 739	- 77 988
Endring i andre tidsavgrensingsposter	- 26 400	46 113
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 462 070	749 420
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og imm. eiendeler	- 476 848	- 434 852
Inn- og utbetaling ved lån fra samarbeidende selskaper og ansatte	10 255	4 876
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andre investeringer	- 55 039	- 592 086
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 521 632	- 1 022 062
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av annen gjeld	- 1 417	- 27 592
Innbetalinger av konsernbidrag	839 140	163 558
Utbetalinger av konsernbidrag	- 1 242 177	- 2 261 999
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	- 404 454	- 2 126 033
Netto kontantstrøm for perioden	4 535 984	- 2 398 675
Beholdning av kontanter, bankinnskudd og konsernkontoinnskudd pr 01.01.	704 821	3 103 497
Beholdning av kontanter, bankinnskudd og konsernkontoinnskudd pr 31.12.	5 240 805	704 821

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens alminnelige regler og god regnskapsskikk i Norge.

Kongsberg Defence & Aerospace AS er et heleid datterselskap av Kongsberg Gruppen ASA og inngår i konsernregnskapet til Kongsberg Gruppen ASA. Kongsberg Gruppen ASAs forretningsadresse er Kirkegårdsveien 45, postboks 1000, 3601 Kongsberg. I henhold til regnskapsloven § 3-7 er det ikke utarbeidet konsernregnskap for underkonsernet Kongsberg Defence & Aerospace AS og dets datterselskaper. Fullstendig konsernregnskap for år 2023 kan mottas ved henvendelse til Kongsberg Gruppen eller hentes fra Kongsberg Gruppens internettside: www.kongsberg.com.

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet.

Bruk av estimater

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er det brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i henhold til god regnskapsskikk. Områder som i stor grad inneholder slike skjønsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Inntektsføringsprinsipper

Opparbeidet verdi på kontrakter under utførelse inngår i driftsinntekter. Disse kontraktene er definert som tilvirkningskontrakter og inntektsføringen baseres i stor grad på fremdrift i prosjektene basert på løpende avregning. Opparbeidet verdi fastsettes som påløpte tilvirkningskostnader med tillegg av opptjent kontraktsfortjeneste («cost-to-cost»). I noen tilfeller brukes det tilnærminger til «cost-to-cost», for eksempel totalt påløpte timer i forhold til forventet antall timer totalt.

Balanseført verdi av kundekontrakter presenteres i balansen basert på en vurdering av den enkelte kundekontrakts finansielle status. Klassifiseringen gjøres kontrakt for kontrakt med mindre det foreligger en avtale om motregning. I så fall kan de aktuelle kontraktene ses i sammenheng. For hver enkelt kundekontrakt nettes samtlige balanseposter, med unntak av kundefordringer (presenteres på linjen «Fordringer»), mot hverandre slik at nettoeksponeringen på den enkelte kundekontrakt i regnskapet presenteres på en linje i balansen. Den enkelte kundekontrakt presenteres da enten som «Prosjekter under utførelse» eller «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Dersom kontraktsfortjenesten ikke kan estimeres med rimelig grad av sikkerhet, inntektsføres prosjektet uten fortjeneste, inntil pålitelige estimater foreligger. Inntektsført opptjent kontraktsfortjeneste klassifiseres som «Prosjekter under utførelse» i balansen. Fastsettelse av opptjent kontraktsfortjeneste på prosjekter vil kunne innebære en rekke vurderinger. Disse vurderingene foretas av prosjektledelsen etter beste skjønn. Vurderingenes omfang og kompleksitet innebærer imidlertid at de faktiske prosjekterresultatene vil kunne avvike fra de vurderingene som er foretatt ved tidligere års regnskapsavslutning.

Når en kundekontrakt forventes å gi tap, kostnadsføres hele tapet umiddelbart. En kundekontrakt forventes å gi tap når forventede kostnader overstiger forventede inntekter i kontrakten. Netto avsatt til tapkontrakter er klassifisert i balansen under «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Ordinære leveranser som ikke klassifiseres som tilvirkningskontrakt inntektsføres i takt med leveranse, og leveranse anses gjennomført på det tidspunkt kunde overtar det vesentligste av risiko og fordeler knyttet til leveransen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet. Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres til reduksjon av kostpris eller direkte mot egenkapitalen, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Valuta

Selskapet har en stor andel av sine inntekter knyttet til eksportkontrakter, med en relativt liten andel innkjøp i samme valuta, og har slik sett en betydelig valutaeksponering. Selskapet identifiserer eksponeringen for den enkelte kontrakt, mens den sentraliserte finansfunksjonen formidler instrumenter som reduserer valutarisikoene. Selskapet har som policy å sikre alle kontraktsfestede valutastrømmer (virkelig verdi sikringer). I henhold til policy sikres også en andel av forventet ordreinngang (kontantstrømsikringer). Konsernets valutapolicy vurderes årlig og legges fram for styret til godkjenning. Sikringsinstrumentene som benyttes er i hovedsak terminkontrakter. Opsjoner benyttes i liten grad. I tillegg benyttes valutakonti i konsernkontosystemene til sikring av mindre beløp med korte løpetider. I tillegg til finansielle instrumenter gjøres det operasjonelle tiltak, som for eksempel å sørge for kostnader i samme valuta som salgskontrakten, for å redusere valutaeksponeringen.

Sikrede kontrakter regnskapsføres til terminkurs. For ikke-sikrede kontrakter skjer regnskapsføringen til løpende kurs. Pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til valutakurs på balansedagen. Valutagevinst/-tap tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som driftsposter.

Eventuelle valutakursdifferanser knyttet til kontrakter vises som en del av salgsinntektene (agio) eller varekostnad (disagio). Effekten av rullering på sikringer balanseføres som kortsiktig gjeld eller fordring, og reverseres når sikringen forfaller.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lever er til stede.

Omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster knyttet til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Immaterielle eiendeler

Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter balanseføres dersom utviklingsaktiviteten tilfredsstillende kravene til balanseføring. Balanseføring forutsetter at man kan identifisere den immaterielle eiendel som søkes utviklet og demonstrert at det er sannsynlig at utviklingsarbeidet vil være vellykket, samt at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til den immaterielle eiendelen vil tilflyte foretaket. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Goodwill som oppstår ved virksomhetskjøp balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid.

Dersom kriteriene er oppfylt, vil utgifter som balanseføres inkludere materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Balanseførte utviklingskostnader føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Vurdering av oppfyllelse av kriteriene for balanseføring av utviklingskostnader skjer i takt med fremdriften i pågående utviklingsprosjekter.

Leieavtaler

Leieavtaler klassifiseres enten som finansielle eller operasjonelle leieavtaler. Som finansielle leieavtaler klassifiseres leieavtaler som i det vesentligste overfører all risiko og avkastning som er forbundet med en eiendel. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalinger i henhold til en operasjonell leieavtale innregnes som kostnad over leieperioden.

Datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskap og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifallet skyldes årsaker som ikke kan forventes å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er tilstede. Datterselskaper er investeringer i enheter hvor eierandelen overstiger 50 % og selskapet har bestemmende innflytelse og kontroll. Tilknyttede selskaper er enheter hvor selskapet har eierandel mellom 20 % og 50 %, med betydelig, men ikke bestemmende innflytelse over den finansielle og operasjonelle styringen.

Varer

Varer er definert som beholdninger av råvarer, varer i arbeid og ferdigvarer som ikke er tilknyttet spesifikke kundekontrakter. Varer er vurdert til laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi. Netto salgsverdi er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader ved å bringe varene til nåværende plassering og tilordnes etter metoden for veid gjennomsnitt. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Ved vareuttak i forbindelse med arbeid med prosjekter under utførelse flyttes varebeholdningen over til «Prosjekter under utførelse» eller «Prosjekter under utførelse, forpliktelse».

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence & Aerospace AS Noter til årsregnskapet 2023

Pensjoner

Den innskuddsbaserte pensjonsordningen dekkes inn gjennom forsikringsselskap, og kostnadene for ordningen bokføres i takt med betalingene.

I den ytelsesbaserte ordningen er netto pensjonsforpliktelsene beregnet av aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsformel. En lineær opptjeningsformel fordeler opptjeningen av fremtidige pensjonsytelser lineært over opptjeningstiden, og betrakter opptjente pensjonsrettigheter til de ansatte i løpet av en periode som årets pensjonskostnad.

I henhold til NRS 6A har selskapet valgt å anvende IAS 19 og bokfører estimatavvik mot egenkapitalen.

Beregningen av aktuar er basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Påløpt arbeidsgiveravgift er inkludert i netto pensjonsforpliktelse. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner og endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) bokføres mot egenkapitalen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 1 Salgsinntekter

Geografisk fordeling	2023	2022
Norge	3 087 148	2 183 909
Europa	3 917 671	2 359 875
Nord-Amerika	5 615 667	4 812 029
Sør-Amerika	32 826	6 777
Asia	443 651	543 103
Afrika	4 293	29 090
Oceania	925 269	719 689
Sum	14 026 525	10 654 472

Salgsinntektene er knyttet til virksomhet innen utvikling og produksjon av forsvars- og aerospacematerieil, samt salg av mekaniske komponenter.

Inntekt pr. virksomhetsområde	2023	2022
Missile Systems	3 950 016	2 218 862
Integrated Defence Systems	5 791 127	4 756 439
Space & Surveillance	527 974	491 257
Aerostructures	1 700 048	1 693 486
Land Systems	2 972 550	2 293 293
Annet	30 394	24 197
Elimineringer*	- 945 585	- 823 061
Sum	14 026 525	10 654 472

* Elimineringer er knyttet til intern omsetning mellom virksomhetsområdene.

Note 2 Langsiktige tilvirkningskontrakter

Pågående langsiktige tilvirkningskontrakter pr 31.12.2023 fordelt på divisjoner:

Divisjoner	Samlet ordre	Driftsinntekter 2023	Driftsinntekter akkumulert	Restordre
Missile Systems	43 246 620	3 906 824	12 057 241	31 189 379
Integrated Defence Systems	33 284 681	5 145 844	18 138 276	15 146 405
Space & Surveillance	2 547 816	415 386	1 754 483	793 333
Aerostructures	7 099 176	1 156 369	3 763 451	3 335 726
Land Systems	12 064 754	1 436 434	8 665 592	3 399 162
Sum	98 243 048	12 060 857	44 379 043	53 864 004

Akkumulerte kostnader på overnevnte tilvirkningskontrakter beløper seg til TNOK 31.228.416.

Pågående langsiktige tilvirkningskontrakter pr 31.12.2022: fordelt på divisjoner:

Divisjoner	Samlet ordre	Driftsinntekter 2022	Driftsinntekter akkumulert	Restordre
Missile Systems	30 222 517	2 184 224	9 182 673	21 039 844
Integrated Defence Systems	24 628 324	4 065 606	13 678 879	10 949 445
Space & Surveillance	1 960 640	355 067	1 259 580	701 060
Aerostructures	7 698 901	866 101	3 735 606	3 963 295
Land Systems	9 158 265	1 302 505	7 334 997	1 823 268
Sum	73 668 647	8 773 504	35 191 734	38 476 913

Sammenligningstallene for 2022 er omarbeidet til å samsvare med kategoriseringen pr 31.12.2023.

Akkumulerte kostnader på overnevnte tilvirkningskontrakter beløper seg til TNOK 26.431.063.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 3 Transaksjoner med nærstående parter

Selskapet har foretatt flere forskjellige transaksjoner med nærstående selskaper. Alle transaksjoner er foretatt som del av den ordinære virksomheten og til priser fastsatt etter armlengdes avstand-prinsippet.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt er som følger (beløp eksklusiv mva):

Transaksjoner med nærstående selskaper	Kjøp av tjenester	Salg av	
		varer/tjenester	Leie av eiendom
100 % eide datterselskaper	367 644	0	0
Selskaper i Kongsberg Gruppen ASA	268 584	261 118	337 055
Staten og statlige selskaper	19 432	1 693 094	0

Balansen inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående selskaper:

	2023	2022
Kundefordringer	247 188	128 917
Leverandørgjeld	78 215	71 002
Andre langsiktige fordringer	2 333	11 349
Fordringer på konsernselskap (konsernbidrag)	165 562	639 140
Øvrig langsiktig gjeld	1 471	2 888
Kortsiktig gjeld til konsernselskap (konsernbidrag)	2 986 562	1 242 177

Note 4 Valutasikring

Kongsberg Defence & Aerospace AS har en sikringsstrategi som sikrer alle kontraktsfestede valutastrømmer slik at valutaendringer ikke fullt ut vil påvirke lønnsomheten i inngåtte kontrakter.

Valuta	Forfall	Netto sikret	Bokført verdi	Virkelig verdi
AUD	2023-2026	2 269	-3 072	-1 482
CAD	2023-2027	-19 659	-8 653	6 980
CHF	2023	1 059	2 819	-621
DKK	2023-2027	47 198	974	-1 242
EUR	2023-2026	-589 990	-72 766	183 936
GBP	2023-2027	-57 574	-41 786	15 526
JPY	2023	188 576	93	1 340 694
KWD	2023	-100	-327	-60
PLN	2023-2028	-215 157	-9 653	-35 922
SEK	2023	15 535	191	163
USD	2023-2028	-633 170	-331 451	-320 805
HUF	2023	-172 658	-975	-12
Sum			-464 607	

Virkelig verdi beregnes som forskjellen mellom spotkurs pr. 31.12. og terminkurs på valutakontrakten multiplisert med pålydende.

Bokført valutaresultat i 2023 består av netto kostnad på TNOK 15.528 og vises under varekostnader i resultatregnskapet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 5 Lønnskostnad

	2023	2022
Lønn	2 741 867	2 339 757
Arbeidsgiveravgift	451 490	367 347
Pensjonskostnader ekskl. arbeidsgiveravgift	205 749	170 449
Andre ytelser	139 135	107 781
Sum	3 538 242	2 985 334
<i>Antall årsverk</i>		
Antall årsverk sysselsatt	3 146	2 829
Antall ansatte	3 196	2 866
	2023	2022
Lønn til administrerende direktør		
Grunnlønn 1)	3 663	3 498
<i>Fast godtgjørelse</i>		
Lønn utbetalt 2)	3 822	3 635
Andre fordeler 3)	289	402
Utbetalt pensjonskompensasjon 4)	81	79
Årets pensjonsoppløring 5)	253	-53
Sum fast godtgjørelse	4 445	4 063
<i>Variabel godtgjørelse</i>		
Opptjent LTI 6)	819	734
Opptjent STI 7)	1 504	1 667
Sum variabel godtgjørelse	2 323	2 401
Samlet godtgjørelse 8)	6 768	6 464
Andel fast godtgjørelse	66 %	63 %
Andel variabel godtgjørelse	34 %	37 %
Aksjer tilknyttet LTC-ordningen	1 130	1 550
Totalt antall aksjer inkl. LTI per 31.12.	17 076	15 772

1) Grunnlønn per 31.12., eller pr dato for fratredelse i konsernledelsen.

2) Utbetalt lønn i perioden, inkludert feriepengene.

3) Beløpet inneholder fordeler som kommunikasjon, bilordning, skattepliktig del av forsikringer, kostnadsført rabatt ifm. KONGSBERGS aksjeprogram, samt andre trekkpliktige ytelser.

4) Utbetalt pensjonskompensasjon for overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon per 01.01.2008.

5) Beløpet inneholder årets oppløring i innskuddspensjonsordningen for lønn under 12G og avkastning på tidligere opptjent pensjon for lønn over 12G.

6) Opptjent LTI inkludert skattekompensasjon er regnskapsmessig periodisert over 3 år siden aksjene først kan disponeres fritt etter 3 år.

7) Opptjent STI i perioden. Beløpet utbetales når regnskapet for det angjeldende år er godkjent av styret.

8) Samlet godtgjørelse er summen av utbetalt lønn, andre fordeler, pensjonskompensasjon, pensjonsoppløring, opptjent LTI og STI.

Administrerende direktør i KDA har en gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder. Utover oppsigelsestiden kan administrerende direktør i KDA opprettholde full lønn inntil eventuell inntreden i ny stilling, begrenset oppad til 6 måneder. Administrerende direktør i KDA har maksimalt pensjonsgrunnlag på 12 G.

Det er ikke utbetalt godtgjørelse til styret i 2022 og 2023.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 6 Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Beskrivelse av pensjonsordningen:

Selskapet har innskuddspensjon og ytelsespensjon. Pensjonsordningene omfatter i alt 3 232 personer, hvorav innskuddspensjon utgjør 3 209 personer og ytelsespensjon utgjør 23 personer. Fra 1.1.2008 ble det besluttet at alle nyansatte og ansatte under 52 år går over til innskuddspensjon. Alle ansatte over 52 år ble værende i ytelsesordningen. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringselskap. Selskapet har gitt utvalgte ansatte tilbud om førtidspensjonering med tilhørende gavepensjon frem til fylte 67 år. Kostnaden for de ansatte som har tatt i mot tilbudet er kapitalisert frem til fylte 67 år basert på en kapitaliseringsfaktor på 4,6 % samt en årlig pensjonsstigning på 1,0 %.

AFP ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Ordningen gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen og den ansatte kan velge å ta ut pensjon fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke de kommende årene.

Ytelsesordning:	2023	2022
<i>Økonomiske forutsetninger:</i>		
Diskonteringsrente	4,80 %	4,20 %
Forventet lønnsregulering	3,00 %	3,00 %
G-regulering	3,50 %	3,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,20 %	1,80 %
Forventet frivillig avgang	4,50 %	4,50 %
Pensjonsregulering	1,00 %	2,75 %
Dødelighetstabell	K 2013	K 2013
Uførhet	IR 73	IR 73

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Dødelighetstabell K2013 er utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon, og tar for seg tariffen for dødelighet. Bakgrunnen er en forventet økt levealder som medfører en høyere pensjonsforpliktelse.

	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	1 999
Gevinst på oppgjør	-	26 509
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	988	14 283
Avkastning på pensjonsmidler	-	11 487
Administrative kostnader	-	5 654
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	988	16 060

	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse	- 25 811	- 24 618
Brutto verdi av pensjonsmidlene	-	-
Netto pensjonsforpliktelse	- 25 811	- 24 618
Arbeidsgiveravgift	- 3 639	- 3 471
Netto balanseført pensjonsforpliktelse ytelsesordning	- 29 450	- 28 089
<i>Estimatavvik ført mot egenkapital og utsatt skatt</i>	24 579	109 164

Pensjonsordningene totalt:

	2023	2022
<i>Pensjonskostnad</i>		
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	988	16 060
Pensjonskostnad innskuddsordning	166 365	168 401
Kompensasjon ITP	18 396	18 108
Sum	205 749	170 449

	2023	2022
<i>Pensjonsforpliktelse</i>		
Netto balanseført pensjonsforpliktelse ytelsesordning	- 29 450	- 28 089
Beregnet forpliktelse for førtidspensjonering med gavepensjon	- 729	- 2 916
Sum	- 30 180	31 005

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 7 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Immaterielle eiendeler

	Aktivert utvikling	Lisenser	Andre immaterielle eiendeler	Utvikling under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2023	1 293 068	76 458	-	-	1 369 526
Reklassifisering	-	2 055	-	-	2 055
Tilgang	55 133	-	59 477	115 740	230 350
Avgang/scrapping	-	204	-	-	204
Anskaffelseskost 31.12.2023	1 348 201	74 198	59 477	115 740	1 597 615
Akk. avskrivninger 1.1.2023	594 796	63 003	-	-	657 799
Reklassifisering	-	1 268	-	-	1 268
Akk. avskr. avgang/scrapping driftsmidler	-	204	-	-	204
Årets ordinære avskrivninger	115 673	6 793	5 516	-	127 982
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger 31.12.2023	710 469	68 323	5 516	-	784 308
Balanseført verdi 31.12.2023	637 732	5 875	53 960	115 740	813 307

Avskrivningssatser

10-33 % 25-33 % 10-33 %

Eventuelle egenutviklede anleggsmidler aktiveres på grunnlag av direkte påløpne timer og direkte henførbare kostnader. Aktivert utvikling avskrives lineært.

Det har i 2023 medgått ytterligere TNOK 69.249 i utgifter til forskning og utvikling. Utgiftene er kostnadsført løpende, da kravene til balanseføring ikke anses å være tilfredsstillende.

Selskapets FoU-aktiviteter er knyttet til utvikling av nye og eksisterende produkter innenfor virksomhetsområdet. Forventet samlet inntjening på pågående forskning og utvikling motsvarer medgåtte samlede utgifter.

Varige driftsmidler

	Bygninger og teknisk anlegg	Maskiner	Biler, kontor-maskiner, driftsløsøre, inventar o.l	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2023	323 666	842 212	964 367	301 676	2 431 922
Reklassifisering	-	73 146	75 201	-	2 055
Tilgang	11 928	30 547	228 924	24 902	246 498
Avgang/scrapping	6 286	7 353	14 932	-	28 570
Anskaffelseskost 31.12.2023	329 309	792 261	1 253 561	276 774	2 651 905
Akk. avskrivninger 1.1.2023	248 973	557 455	784 542	-	1 590 969
Reklassifisering	-	40 447	41 715	-	1 268
Akk. avskr. avgang/scrapping driftsmidler	6 286	7 353	14 932	-	28 570
Årets ordinære avskrivninger	22 333	38 493	92 050	-	152 876
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger 31.12.2023	265 020	548 148	903 375	-	1 716 542
Balanseført verdi 31.12.2023	64 289	244 113	350 186	276 774	935 361

Avskrivningssatser

4-10 % 15-25 % 20-33 %

Varige driftsmidler avskrives over forventet levetid.

Investeringer i brukertilpasning på leide lokaler avskrives over gjenstående antall år av leiekontrakten.

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Husleie	263 792
Driftsløsøre	4 190

Selskapet har hoveddelen av husleiekontraktene gjennom flere eiendomsselskaper eiet av Kongsberg Eiendom Holding AS. Leiekontrakter inngås normalt med 10 års løpetid, og de forskjellige kontraktene vurderes ved forfall løpende for fornyelse og endring.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

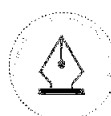
Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 8 Andre driftskostnader

	2023	2022
Salg, reklame mv	173 179	145 403
Innleide tjenester	796 309	657 225
Drift og vedlikehold	200 795	187 860
Husiereleierte kostnader	430 504	391 234
Reiser og diett	168 135	138 703
Driftsrelaterte innkjøp	445 923	374 171
Refusjon av kostnader konsern*	- 625 061	- 536 777
Øvrige	38 565	19 347
Sum	1 628 348	1 377 166

*Kongsberg Defence & Aerospace AS får refundert kostnader fra felles tjenester fra andre selskaper i konsernet. Refusjonen vises som reduksjon av andre driftskostnader.

Revisjon	2023	2022
Lovpålagt revisjon	2 366	2 251
Skatterådgivning og attestasjonstjenester	30	115
Sum eks. merverdiavgift	2 396	2 366

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 9 Utsatt skatt og skattekostnad

Årets skattekostnad fordeles seg på:	2023	2022
Betalbar skatt	148 999	402 381
Skatt knyttet til prosjekter i utlandet	287	2 847
For mye/lite avsatt skatt tidligere	149 660	0
Skatt estimatavvik direkte balanseført	5 407	-24 016
Endring i utsatt skatt	179 890	-1 925
Sum skattekostnad	484 244	379 286

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	2 344 952	1 957 786
Permanente forskjeller	-147 746	-233 759
Avgitt konsernbidrag	-414 119	-812 973
Endring i midlertidige forskjeller	-842 262	117 915
Årets skattegrunnlag	940 826	1 028 969

Oversikt over midlertidige forskjeller:

Fordringer	-3 460	-3 460
Varetilvirkningskontrakter	4 403 404	3 438 039
Anleggsmidler	-140 537	-223 067
Avsetning etter god regnskapsskikk	-569 274	-338 235
Pensjoner	-30 180	-55 584
Grunnlag utsatt skatt	3 659 954	2 817 693
22 % utsatt skatt av grunnlag	805 190	619 892
Forventet kredittfradrag skatt utland, ikke utlignet	-8 884	-8 810
Sum utsatt skatt	796 306	613 082

Estimatavvik pensjoner på TNOK 24.579 er bokført mot midlertidige forskjeller pr 1.1.2023 og tallene for 2022 er av den grunn omarbeidet

Betalbar skatt i balansen består av :

Årets betalbare skatt	148 999	405 227
Betalbar skatt knyttet til tidligere år	149 089	0
Forventet kredittfradrag skatt utland, ikke utlignet	0	-2 847
Skattevirkning av konsernbidrag	-91 106	-178 854
Betalbar skatt	206 982	223 527

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 22 % av resultat før skatt:

22 % skatt av resultat før skatt	515 890	430 713
Permanente forskjeller 22 %	-32 504	-51 427
Andre forskjeller	859	0
Beregnet skattekostnad	484 244	379 286
Effektiv skattesats	20,7 %	19,4 %

Mottatte midler i 2023 fra Skattefunn-ordningen for 2022 er bokført som kostnadsreduksjon med TNOK 2.562.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
 (Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 10 Aksjer i datterselskaper

	Eierandel og stemmerett	Antall aksjer i eie	Pålydende pr aksje	Bokført verdi 31.12.2023	Selskapets egenkapital	Selskapets årsresultat
Kongsberg Norcontrol AS	100 %	229 412	37	90 000	145 515	18 142
Kongsberg Geospacial Ltd	100 %	5	CAD 10 000	23 989	48 057	14 810
Kongsberg Hungaria Kft	90 %			2 850	3 279	-66
Kongsberg Defence Oy	100 %	1 001	EUR 202,3	4 681	9 082	630
Kongsberg Defence Sp. z o.o.	100 %	600	PLN 50	1 874	3 935	2 135
Kongsberg Defence Switzerland AG	100 %	100	CHF 1000	821	4 387	646
Kongsberg Defence Australia Pty Ltd	100 %	100 000	AUD 1	579	91 501	16 554
Kongsberg Defence Chile SpA	100 %	100	USD 1 000	591	1 907	119
Kongsberg Defence Malaysia SDN BHD	100 %	499 998	MYR 1	965	1 414	163
Kongsberg Aviation Maintenance Systems AS	50,1 %	501	353	22 689	775 599	181 654
Norsk Forsvarsteknologi AS	100 %	100	1	100	114*	0*
Kongsberg Space AS	100 %	135	1	135	137*	2*
Kongsberg Defence Systems AS	100 %	135	1	135	138*	2*
Kongsberg NanoAvionics UAB	78 %	17 270	31 311	605 191	-27 248	-148 367
Kongsberg Teknologipark AS	100 %	50	0,1	57 313	70 338	22 057
KDA Inc.	100 %	100	USD 0,01	432	159 476	19 370
Sum				812 344		

* Selskapenes egenkapital og årsresultat er hentet fra årsregnskapet 2022, da årsregnskapet 2023 ikke er ferdig.

Opplysninger om organisasjonsnummer, forretningskontor og anskaffelsesår:

	Org. Nummer	By	Land	Anskaffelsesår
Kongsberg Norcontrol AS	980 207 285	Horten	Norge	2005
Kongsberg Geospacial Ltd		Ottawa	Canada	2006
Kongsberg Hungaria Kft		Budapest	Ungarn	2003
Kongsberg Defence Oy		Helsinki	Finland	2008
Kongsberg Defence Sp. z o.o.		Warszawa	Polen	2009
Kongsberg Defence Switzerland AG	Kon	Thun	Sveits	2018
Kongsberg Defence Australia Pty Ltd		Melbourne	Australia	2011
Kongsberg Defence Chile SpA		Santiago	Chile	2013
Kongsberg Defence Malaysia SDN BHD		Kuala Lumpur	Malaysia	2017
Kongsberg Aviation Maintenance Systems AS	917 648 689	Kjeller	Norge	2019
Norsk Forsvarsteknologi AS	974 484 706	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg Space AS	975 782 085	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg Defence Systems AS	975 782 328	Kongsberg	Norge	2019
Kongsberg NanoAvionics UAB		Vilnius	Litauen	2022
Kongsberg Teknologipark AS	943 387 354	Kongsberg	Norge	2023
KDA Inc.		Alexandria	USA	2023*

*Det er i 2023 foretatt en omorganisering i USA hvor KDA Inc. er morselskap til Kongsberg Protech Systems USA Corp, Kongsberg Integrated Systems Inc og Kongsberg Defence Systems Inc.

This file is sealed with a digital signature.
 The seal is a guarantee for the authenticity
 of the document.

Document ID:
 2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 11 Tilknyttet selskap og andre aksjer

	Eierandel og stemmerett	Antall aksjer i eie	Pålydende pr aksje	Bokført verdi 31.12.2023	Selskapets egenkapital	Selskapets årsresultat
Kongsberg Satellite Services AS	50 %	1 000 000	1	20 000	855 091*	156 217*
Andøya Space AS	10 %	3 350	1 896	22 700	242 495*	9 766*
Arianespace SA	0,10 %	39 501	EUR 0,01	0		
HKV Joint Venture	50 %			0		
Kongsberg Terotech AS	50 %	2 500	100	250	27 046*	3 129*
Kongsberg Technology Training Centre AS	33,33 %	1 000	1 000	6 000	25 396*	- 395*
Patria Oyj	49,90 %	13 893 103	EUR 1,37	2 633 018	2 969 863	576 413
Kia naval systems AS	50 %	150	337	67 550	40 752*	35 394*
Kobben AS (tidl. Microtech Innovation AS)	0,22 %	16,827	0	10	9 669*	*272
Kongsberg Naval Services AS	50 %	15 000	1	15	30*	0*
Sum				2 749 543		

* Selskapenes egenkapital og årsresultat er hentet fra årsregnskapet 2022, da årsregnskapet 2023 ikke er ferdig.

Opplysninger om organisasjonsnummer, forretningskontor og anskaffelsesår:

	Org. Nummer	By	Land	Anskaffelsesår
Kongsberg Satellite Services AS	984 079 125	Tromsø	Norge	2002
Andøya Space Center AS	979 122 721	Andenes	Norge	1997
Arianespace SA		Evry-Courc.	Frankrike	2004
HKV Joint Venture	971 046 937	Kongsberg	Norge	1984
Kongsberg Terotech AS	943 387 532	Kongsberg	Norge	1987
Kongsberg Technology Training Centre AS	992 765 593	Kongsberg	Norge	2008
Patria Oyj	2334159-6	Helsinki	Finland	2016
Kia naval systems AS	919 586 052	Kongsberg	Norge	2017
Kobben AS (tidl. Microtech Innovation AS)	982 600 294	Horten	Norge	2013
Kongsberg Naval Services AS	930 103 608	Bergen	Norge	2022

Note 12 Varelager

Varebeholdning tilknyttet kundekontrakt er klassifisert på regnskapslinjen i balansen for prosjekter i arbeid, jf note 13.

	2023	2022
Råvarer	495 527	337 192
Varer i arbeid	430 693	668 053
Ferdigvarer	31 377	165 657
Nedskrivning for ukurans	-	163 881
Sum varelager uten kundekontrakt	793 716	1 043 034

Note 13 Kundefordringer og andre fordringer

Pr 31.12.2023 er det avsatt TNOK 3.460 til dekning av tap på kundefordringer. Det er ikke konstaterte tap på fordringer i 2023.

	2023	2022
Merverdavgift til gode	55 829	49 093
Forskudd til leverandører	368 387	244 620
Rullerte terminkontrakter	475 725	315 986
Øvrige	34 901	38 953
Sum andre fordringer	934 843	648 653

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 14 Prosjekter i arbeid

Balansført verdi av prosjekter i arbeid (kunde kontrakter) presenteres basert på en vurdering av den enkelte kontrakt sin finansielle status. Klassifiseringen gjøres kontrakt for kontrakt med mindre det foreligger en avtale om motregning. For hver kontrakt nettes samtlige balanseposter, med unntak av kundefordringer og leverandørgjeld samt forskudd som presenteres på egne linjer. Den enkelte kontrakt presenteres da enten som "Prosjekter under utførelse, eiendel" eller "Prosjekter under utførelse, forpliktelse".

Note 15 Likvide midler

Kongsberg Gruppen har etablert konsernkontosystem hvor Kongsberg Gruppen ASA i henhold til avtale er innehaver, mens øvrige konsernselskaper er underkonthavere eller deltakere. Bankene kan avregne et hvert trekk og innstående mot hverandre slik at nettopposisjoner representerer mellomværende mellom DnB Bank ASA/Danske Bank og Kongsberg Gruppen ASA.

Av Kongsberg Defence & Aerospace AS sine likvide midler pr 31.12.23 utgjør TNOK 5.235.500 innstående på deltakerkontoen i konsernkontosystemet og representerer således et mellomværende med Kongsberg Gruppen ASA.

Det er etablert en betalingsgaranti på inntil TNOK 200.000 overfor Kommunekassereren som sikkerhet for betaling av skattetrekk.

Note 16 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.2023	60 000	930 000	226 590	1 874 136	3 090 726
Egenkapitaleffekt av estimatavvik pensjoner			-	19 172	19 172
Avgitt konsernbidrag med skatteeffekt			-	323 013	323 013
Avgitt konsernbidrag uten skatteeffekt			-	2 572 443	2 572 443
Mottatt konsernbidrag uten skatteeffekt				165 962	165 962
Årets resultat				1 860 708	1 860 708
Egenkapital pr 31.12.2023	60 000	930 000	226 590	985 778	2 202 368

Eierforhold

Samtlige aksjer i Kongsberg Defence & Aerospace AS eies av Kongsberg Gruppen ASA.
Aksjekapitalen består av én klasse med totalt 50.000 aksjer hvor hver aksje er pålydende NOK 1.200.

Note 17 Forskudd fra kunder

Forskudd fra kunder består av fakturert forskudd til kunder i forbindelse med oppstart av prosjekter, samt av fakturerte milepæler i prosjekter.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	2023	2022
Lønn og feriepenger	403 770	357 188
Garantiavsetninger	332 308	357 221
Avsetning bonus lønn	43 800	34 300
Prosjektavsetninger	115 241	182 155
Andre påløpte kostnader	131 964	178 399
Sum	1 026 483	1 109 263

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA

Kongsberg Defence Aerospace AS
Noter til årsregnskapet for 2023
(Beløp i hele 1.000 kroner)

Note 19 Garantforpliktelser

	2023	2022
Forskudd- og gjennomføringsgarantier overfor kunder (ekstern sikkerhetsstiller)	953 226	811 663
Forskudd- og gjennomføringsgarantier overfor kunder stilt av Kongsberg Gruppen ASA	10 347 251	9 373 319
Sum	11 300 477	10 184 982

Note 20 Offentlige tilskudd

	2023	2022
Skattefradrag for FoU - skattefunnprosjekter	2 562	4 750
Norsk Romsenter	2 784	4 834
Norsk Forskningsråd	2 382	505
ESA	15 724	11 972
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	2 239	702

Tilskuddene er bokført som kostnadsreduksjon i de prosjekter tilskuddet gjelder.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2849313C03B445CAB0FFCDAD4E2A90CA